

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročna znes mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.
Rokopis se ne vračajo — Oglasi
po tarifu.

Koroških pevcev ne pustite v Ljubljano

Koroška deželna vlada je v zadnjem hipu preklcala
že izdano potno dovoljenje

Iz Celovca smo zvečer prejeli naslednje telefonsko sporočilo:
Koroška deželna vlada je preprečila odhod koroških slovenskih pevcev v Ljubljano in druga mesta dravske banovine, kjer so hoteli prirediti koncerte. Policijski oddelek deželne vlade je namreč v zadnjem hipu preklcala že izdano dovoljenje za potovanje v Jugoslavijo. Vest se je danes popoldne bliskovito razširila po vseh slovenskih krajih Koroške in je povsod vzbudila silno ogorčenje in razburjenje.

Tako se glasi kratko poročilo. Podrobnosti o tem brezobzirnem ukrepu koroške deželne vlade še niso znane, zato se zaenkrat vzdržujemo vsakega komentarja. Razumemo pa, da so koroški Slovenci do skrajnosti razburjeni in ogorčeni. Enako ni dvoma, da bo prepoved potovanja koroških pevcev v naše kraje vzbudila tudi v vsej jugoslovenski javnosti skrajno mučen vtis in gotovo ne bo prispevala k po-

globitvi prijateljskega sožitja obeh sednjih držav.

S strani prirediteljev ljubljanskega koncerta koroških pevcev nam poročajo, da so še zvečer ukrenili vse možne korake, da bi dosegli ukinitje prepovedi. Uspeha dosedaj na žalost še ni. Zato je izključeno, da bi mogli priti Korošci v Ljubljano že z opoldanskim vlakom. Napovedana sprejema na Jesenicah (ob 9.25) in v Ljubljani (ob 12.25) odpadeta.

Za ljubljanski koncert je bila velika unionska dvorana popolnoma razprodana. Prireditelji prosijo p. n. občinstvo, naj kupljenih vstopnic za enkrat še ne vrača, ker se bo dopoldne morda le še posrečilo doseči ukinitje prepovedi in bi pevci nato lahko prišli v Ljubljano s kakim popoldanskim vlakom. Ako se to zgodi, bodo prireditelji občinstvo tekom dneva obvestili z letaki. Kar bo znano do 12., bo objavil tudi »Slovenski Narod«.

Francosko-angleški dogovor

Anglija in Francija bosta plačali decembrski obrok
vojnih dolgov Ameriki pod pogojem, da se nanovo
uredi celotno vprašanje vojnih dolgov

Pariz, 9. decembra. Včerajšnji razgovor francoskega in angleškega ministrskega predsednika, ki sta razpravljala o vojnih dolgovih, je imel naslednji uspeh:
1. Angleška vlada je pripravljena plačati Zedinjenim državam obrok svojih vojnih dolgov, ki zapade 15. t. m. 2. Glede na to angleško stališče je francoski ministrski predsednik spoznal, da je sprico danih okoliščin tudi za Francijo boljše, da prav tako plača obrok svojih vojnih dolgov. 3. Obe vladi sta se sporazumeli, da plačata oba obroka s pridržkom, da se do prihodnjega roka nanovo prouči in uredi vprašanje vojnih dolgov. Obrok, ki zapade 15. decembra se ne vstave v morebitni novi sistem odplačevanja dolgov.
Kakor vse kaže, je najvažnejši uspeh včerajšnjih razgovorov Herriota z Macdonaldom v tem, da sta si oba ministrska predsednika zagotovila, da ne bosta ničesar podvezla, kar bi moglo škodovati angleško-francoskemu prijateljstvu. Macdonald je izjavil, da je zaradi tega odklonil ponudbo prednostnega postopanja Zedinjenim državam napram Angliji. V ostalem sta si Macdonald in Herriot pridržala pravico svobodnega postopanja. Oba ministrska predsednika bosta končno odločitev prepustila parlamentu obeh držav.
Zakladnik Chamberlain je včeraj popoldne odpotoval nazaj v London, Macdonald pa zvečer v Zenevo.
London, 9. decembra. D. Reuterjev urad poroča, da je položaj po včerajšnji konferenci Macdonalda, Chamberlaina in Herriota o zadevi vojnih dolgov naslednji: Lausanski dogovor ostane neodvisno od plačil 15. t. m. in veljavi in se bodo odpovedali samo tedaj, če se ne bo mogel doseči z Zedinjenimi državami zadovoljiv končni dogovor.

odloga začeti razgovore, da se ves problem dolgov iznova uredi.

Ko je Herriot končal svoje poročilo, je finančni minister Germain Martin obrazložil tehnično stran zadeve, ki obstoji v tem, ali naj se obrok, ki zapade 15. t. m., plača ali ne. Navedel je več važnih podatkov in pokazal na finančne posledice, ki bi nastale iz raznih možnih ureditev tega vprašanja. Poudaril je, da bi ne bilo združljivo z ugledom in dostojanstvom Francije, če bi se pri ureditvi 15. t. m. zapadlega obroka poslužila posredne poti, kakor n. pr. nakazila vsote banki za mednarodna plačila v Baslu ali pa francoski Narodni banki. Za francoskega finančnega ministra sta možni samo dve poti: plačati ob dogovorjenem roku ali pa odkloniti plačilo, vendar pa se ob prvi možnosti lahko dodajo nekateri pridržki ali pa izjava, ki bi jasno in nedvoumno povedala Zedinjenim državam, da hoče Francija doseči revizijo Mellon-Berenguerjevega dogovora.

Mnogi člani odborov so vztrajali na zahtevi, naj se pogajanja zaradi definitivne ureditve vojnih dolgov končajo, preden zapade v plačilo novi obrok, t. j. še pred 15. junijem 1933.

Po seji se je več članov obeh odborov izjavilo, da bodo zahtevali od vlade, naj zahteva od ameriške vlade, še preden plača zapadli obrok, uradno izjavo, da bo pri bodoči ureditvi vprašanja vojnih dolgov upoštevala velikanske žrtve, na katere je Francija pristala na lausanski konferenci. Te zahteve so se predvsem čule iz vrst socialistov, ki bodo le pod tem pogojem pristali na plačilo, dočim so druge frakcije slej ko prej absolutno proti vsakemu plačilu.

Pred usodnimi sklepi

Pariz, 9. decembra. AA. Francoska poslanska zbornica je danes ob koncu seje z veliko večino sklenila, da se bo debata o dolgovih vršila šele v ponedeljek. Poslanec Marin in Franklin Bouillon sta poslance rotila, naj ne čakajo do poslednjega trenutka z razpravo o tako važnem vprašanju. Toda Herriot je zbornico dokazal, da leži na vladi pretežka odgovornost, da bi se mogla odločiti, ne da bi prej pretehtala vseh argumentov, in ne da bi dobora proučila ameriškega odgovora na drugo francosko noto. Pogajanja, ki nas čakajo, je nadaljeval Herriot, so silne važnosti in njih posledice se bodo čutilo potlej. Vlada se ne more igrati z usodo države in se prenegati v svojih sklepih.

Izjava Chamberlaina

London, 9. decembra. Č. Neville Chamberlain je po svojem povratku v London izjavil novinarjem, da odločitev o plačilu decembrskega obroka angleških vojnih dolgov Zedinjenim državam še ni definitivna, vendar pa politična javnost tej njegovi izjavi ne verjame mnogo. Nasprotno se je utrdilo prepričanje, da bo obrok plačan prihodnji teden v zlatih palčkah. Čeprav so se v zadnjem času razširili glasovi, da bo plačilo obroka v zlatu povzročilo težave za zlato kritje in vrednost angleške valute, je angleška vlada, kakor zatrjujejo informirani krogi, zavzela stališče, da to v nobenem primeru ne bo izzvalo omenjenih težav. V ostalem se je danes angleška vlada sestala ter posvetovala o vprašanju plačila decembrskega obroka. Na seji je minister Neville Chamberlain podal daljši referat o pariških razgovorih. Za sedaj še niso znani sklepi, ki jih je sprejel angleški ministrski svet.

NOVI ZAKONSKI PREDLOGI

Seja parlamenta in senata — Izenačenje sodišč — Sedanji zakon o
zaščiti kmeta bo še za par tednov podaljšan

Beograd, 9. decembra. p. Na današnji seji Narodne skupščine, ki ji je predsedoval g. dr. Kumandi, so bili navzoči tudi vsi člani vlade. Po odobritvi zapisnika včerajšnje seje je bil prečitana ukaz, s katerim je postavljen minister g. dr. Albert Kramer za namestnika zunanjega ministra za dobo njegove odsotnosti v inozemstvu. Nato je predsednik Narodne skupščine med drugim sporočil, da je minister pravde predložil Narodni skupščini štiri zakonske osnutke, od katerih se nanaša eden na uradniški zakon, drugi na zakon o notarjih, ostala dva pa na izenačenje sodne zakonodaje.

Novi zakonski osnutki

Od ministrske pravde predloženi zakonski osnutki so naslednji:
Zakon o avtentinem tolmačenju § 110 zakona o uradnikih.

§ 110 zakona o uradnikih je razumeti tako, da je že s tem, da se odkliče o prestanku službe sklicuje na ta paragraf, ugotovljeno, da je pri uslužbenecu nastopil primer iz tega zakonskega predpisa, ki ima za posledico prestatnik službe in da je tak odkličen izdan v smislu zakona.

Zakon o spremembi § 253 zakona o javnih notarjih.

Cl. 1. Predpis § 253, odstavek 1, zakona o javnih notarjih z dne 11. septembra 1930, s katerim je odrejeno, da dobi zakon o javnih notarjih obvezno moč tudi za področje vrhovnega sodišča v Sarajevu, se razveljavlja. Dan, ko dobi ta zakon obvezno moč tudi za to področje, bo odredil minister pravde z uredbo, izdano po odobritvi ministrskega sveta.

Cl. 2. Vse pogodbe in pravni posli, navedeni v § 52 zakona o javnih notarjih, sklenjeni oziroma storjeni na področju vrhovnega sodišča v Sarajevu po 26. novembru 1930, se smatrajo za veljavne, čeprav niso sklenjeni oziroma storjeni v obliki javnotatarskega akta, če v ostalem odgovarjajo predpisom, veljajočim na tem področju.

V obrazložitvi tega zakonskega predloga se navaja, da današnje hude gospodarske prilike ne dopuščajo uvajati institut javnega notariata v navedenem področju, kjer tega instituta do danes sploh ni bilo. Tako se bo torej udeležil notarja v področju vrhovnega sodišča sarajevskega z uredbo, kakor je to že od prej določeno tudi za področji kasacijskega sodišča v Beogradu in velikega suda v Podgorici.

Zakon o sedežih in teritorialnih pristojnostih apelacijskih sodišč.

§ 1. Sedanja apelacijska sodišča v Beogradu, Skoplju in Novem Sadu, sedanji Banski stol v Zagrebu in sedanji višji deželni sodišči v Ljubljani in Splitu se pretvorijo v apelacijska sodišča po zakonu o ureditvi rednih sodišč z dne 18. januarja 1929. in obdrže svojo dosedanje teritorialno pristojnost.

§ 2. Poleg apelacijskih sodišč, omenjenih v § 1., se ustanovi še apelacijsko sodišče s sedežem v Sarajevu, ki bo obdržalo teritorialno pristojnost dosedanjega vrhovnega sodišča v Sarajevu (kljub temu ostane v veljavi prvi odstavek § 103 zakona o ureditvi rednih sodišč).

§ 3. Izvrševanje sodne oblasti apelacijskega sodišča za področje sedanjega velikega suda v Podgorici bo urejeno s posebnim zakonom.

§ 9. Ta zakon dobi obvezno moč za vsako današnji pravni področji, ki dobi na dotičnem področju obvezno moč zakona o ureditvi rednih sodišč.

(Ostale določbe tega zakona se nanašajo na podrobno ureditev sodnih poslov na področju sarajevskega vrhovnega sodišča. Da danes še nista bili ustanovljeni apelacijski sodišči samo za področji sarajevskega vrhovnega sodišča in velikega suda v Podgorici.)

V obrazložitvi tega zakonskega načrta se navaja med drugim tudi, da obdrža apelacijska sodišča dosedanje teritorialno pristojnost, čeprav se ne skladajo s področji banovin. Gotovo bi bilo dobro, če bi področja apelacijskih sodišč odgovarjala onim banovim; vendar se ta prilagoditev ne more izvesti prej, dokler se ne izvede izenačenje pravosodne zakonodaje.

Zakon o spremembi uvodnega zakona za zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravnih in zakona o ureditvi rednih sodišč.

§ 1. Spreminja določbe prvega odstavka 1. člena citiranega uvodnega zakona, ki je določal, da dobi novi jugoslovenski civilni pravni postopek v vsej državi obvezno moč dne 1. januarja 1933. — tako, da dobi novi civilni pravni postopek obvezno moč na področjih 1) Stola sedmorige v Zagrebu, 2) Stola sedmorige v Beogradu, 3) oddelka B beogradskega kasacijskega sodišča v Novem Sadu in 4) Vrhovnega sodišča v Sarajevu dne 1. aprila 1933, na področju apelacijskega sodišča v Beogradu 1. januarja 1934 in v področjih apelacijskega sodišča v Skoplju in Velikemu sudu v Podgorici takrat, ko odredi to zakon, s katerim se bodo na teh področjih ustanovila sreska in okrožna sodišča.

§ 2. Določa tri manjše spremembe zakona o ureditvi rednih sodišč.

§ 3. Ustanavlja se okrožno sodišče s sedežem na Sušaku, ki bo obsegalo področje današnjih sreskih sodišč na Sušaku, v Čabru, Delnicah, Crkvenici, Novem, Senju, Kastvu, Krku, Rabu in Fagu. Ukinja pa se sresko sodišče v Novem in se njegovo sedanje področje pripoji onomu sreskega sodišča v Crkvenici.

§ 4. Ukine se ekspozitura somborskega okrožnega sodišča v Čakovcu in se razširi pristojnost varaždinskega okrožnega sodišča na področje te ekspoziture.

§ 5. Za dobo dveh let od dneva obnove obnove zakona se smejo imenovati sodniški pripravniki za sodnike sreskih sodišč takoj po položnem sodniškem izpitu. (Zakon o sodnikih rednih sodišč določa, da sme biti postavljen za sodnika sreskega sodišča oni, ki je prebil po sodniškem izpitu najmanj leto dni pri sodišču.)

§ 6. daje ministru pravde finančno možnost za uveljavljanje novega civilnega postopnika.

§ 7. Ta zakon dobi obvezno moč, ko bo obnove obnove zakona s »Službenih novinah«, določbe § 3. pa šele 1. aprila 1933.

Novi civilni pravni postopek tedaj za enkrat še ne bo uveljavljen na teritoriju bivše Srbije in Črne gore, zlasti ker na teritoriju Južne Srbije in bivše Črne gore niti niso organizirana sreska in okrožna sodišča. Za odlaganje uveljavljanja imenovanega zakonika v vseh ostalih (prečankih) področjih pa ni nobenega razloga, ker se novi postopek skoraj ničesar ne razlikuje od postopnikov, veljavnih na teh področjih. Ker je v interesu uspešnega izvajanja novega pravnega postopnika potrebno, da se dobi čim večje število mlajših sodnikov, ker se bodo starejši sodniki težje zviželi v novi postopek, je bilo potrebno določiti § 5. tega zakonskega predloga.

Predsednik Narodne skupščine je predlagal, naj se že na današnji seji izvoli odbor za proučitev teh zakonskih predlogov, kar je Narodna skupščina odobrila.

Interpelacije

Nato je sledilo čitanje večjega števila interpelacij. Med drugimi je vložil narodni poslanec Miloš Dragović interpelacijo na notranjega ministra o postopanju sreskega načelnika v Krapini ob priliki zaplembe lovske puške narodnemu poslancu Stjepanu Valjavcu. Narodni poslanec Vekoslav Spinič je vložil interpelacijo na finančnega ministra glede izplačila pokojnine bivšim delavcem tobačne tovarne na Reki, ki so jugoslovenski državljani. Narodni poslanec dr. Grza Anđelković je interpeliral prometnega ministra glede organizacije pomorske uprave. Narodni poslanec dr. Nikola Nikić je vložil interpelacijo na notranjega ministra zaradi dogodkov v Veliki Ivančji v srežu Mladenovca. Narodni poslanec Stjepan Valjavec je vložil interpelacijo na ministrskega predsednika zaradi nekega odluka ministra za šume in rudnike Pavla Matice.

Nov nemški poslanec

Nato je sledilo poročilo verifikacijskega odbora glede verifikacije mandata dr. Hansa Moserja. V tem primeru se prvič uveljavljajo določbe člena 66. zakona o volitvah narodnih poslancev. Dne 8. novembra 1931 je bil izvoljen za narodnega poslance g. Gedeon Djundjarski, ki pa je kmalu po izvolitvi odložil mandat in je prišel na njegovo mesto njegov naslednik Otmars Reseli. Sedaj pa je tudi ta podal ostavko in tako je prišel na vrsto drugi najmočnejši kandidat v tem srežu, poslanec nemške stranke v Jugoslaviji dr. Hans Moser, čigar mandat je Narodna skupščina po poročilu verifikacijskega odbora soglasno odobrila.

Sledilo je čitanje velikega števila prošelj in pritožb. Obenem je odbor za prošnje in pritožbe predložil Narodni skupščini obsežnejše poročilo, v katerem priporoča, naj se razne prošnje in pritožbe, ki jih je odbor že proučil, rešijo s posebnim zakonom.

Domač riž za vojsko

Minister za vojsko in mornarico general Stojanović je nato odgovoril na interpelacijo poslanca Mite Dimitrijevića glede nabave domačega riža za potrebe vojske. V svojem odgovoru je minister naznačil, da si vestransko prizadeva podpreti domače gospodarstvo in se tudi pri nabavi riža strogo drži tega načela. Bosanska zadruza, o kateri je govora v interpelaciji, pa je zahtevala tako visoko ceno, da je bila nesprejemljiva. Interpelant se zadovolji z odgovorom, priporočal pa je, naj bi se nabavljali domač riž ne samo za jedinice v južnih krajih, kjer se riž prideluje, marveč za vso vojsko.

Nemški parlament na delu

Sprejetje zakona o zastopstvu državnega predsednika

Berlin, 9. dec. s. Pred prehodom na dnevni red je danes predsednik državnega zbora na običajen način objavil dovoljene dopustov za razne poslance. Nato se je po tretjem čitanju brez debate poimensko glasovalo o narodno-socialističnem predlogu za zakon o zastopstvu državnega predsednika, po katerem bo državnega predsednika, če bo zadržan, zastopal predsednik državnega sodišča. Isto velja tudi za primer, če bi se mesto državnega predsednika izpraznilo pred izvedbo novih volitev. Za zakon so glasovali 404 poslanci, proti pa je bilo 127 komunističnih in nemško-nacionalnih glasov.

Nato se je nadaljevala v sredo prekinjena socialopolitična debata. Poslanec Reissner (soc. demokrat) je pozdravil socialno-demokratski osnutek o programatični preskrbi dela. Poslanec Tremmel (centrum) je izjavil, da smatra delavstvo za hudo krivico, ker je dal državni predsednik Papenovi vladi polna pooblastila za ukinitve socialno-političnih ukrepov, zaradi česar smatra, da je treba ta pooblastila ukiniti. Poslanec dr. Hugo (nemška ljudska stranka) je izjavil, da so prinesle Papenove zasilne odredbe večje zaupanje v gospodarstvo in da je žalostno, ker se temelj gospodarskega izboljšanja zopet uničuje s političnimi pojavi. Zeleti bi bilo, da bi se po odgovorih državnega zbora nemški narod vrnil v dobo mirnega dela, ki mu edino lahko pomaga na noge. Nato je bil od centra predložen zakonski osnutek za

Odbor za nove zakonske osnutke

Po kratkem odmoru je bil izvoljen odbor za proučitev zakonskih načrtov, ki jih je danes predložil minister pravde. V odboru sta izmed poslancev dravske banovine gg. dr. Bogumil Vošnjak in Ivan Lončar. Prihodnja seja bo jutri dopoldne. Na dnevnem redu je poročilo odbora za prošnje in pritožbe.

Odbor, ki je bil izvoljen za proučitev zakonov, predloženih na današnji seji, se je popoldne sestal k svoji prvi seji, na kateri se je konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen dr. Cvetko Mihajlovič.

Seja senata

Beograd, 9. decembra. p. Popoldne je imel tudi senat svojo sejo. Po odobritvi zapisnika je povzel besedo senator Miloje Jovanović, ki je prosil predsedujočega predsednika dr. Frana Novaka, naj stori primerne korake, da se sedaj veljavni zakon o zaščiti kmetov pravčasno podaljša, da ne bi nastopilo ex-lex-stanje, ker je že sedaj gotovo, da ne bo mogoče do 20. t. m. končati razprave o novem zakonu o zaščiti kmetov. Predsednik je ta predlog sprejel in objavil, da bo takoj stopil v stike z vlado in Narodno skupščino. Po kratki razpravi je nato senat odobril trgovinsko pogodbo z Brazilijo in začasn timerovski sporazum z Grčijo.

Začasno podaljšanje sedanjega kmečkega zakona

Beograd, 9. dec. v. Danes popoldne je bila ponovna konferenca članov skupščinskega odbora za proučevanje zakona o zaščiti kmetov ter zastopnikov senata in vlade, da se definitivno določi postopek, kako premostiti težkoče, ki so nastale iz dejstva, da novi zakon o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnošajev še ni sprejet, dočim veljavnost starega zakona z 20. decembrom potече. Na predlog narodnega poslance dr. Bogdana Vidovića so se poslanci in senatorji zedinili, da se skupščini predloži nujen zakon, s katerim se do uveljavljanja definitivnega zakona o zaščiti kmetov podaljša veljavnost sedanjega zakona, vendar pa z nekaterimi izpremembami. Pred vsem naj velja za bodoče odlog plačil kmečkih obveznosti tudi napram Državni hipotekarni banki, Privilegirani agrarni banki ter napram zadržnim in regulativnim kreditnim ustanovam. Obresti, predvidene v dosedanjem čl. 3, veljajo tudi za bodoče in je zanje dovoljena eksekucija. Obresti, ki za nazaj še niso bile plačane, se priračunajo glavnici, v kolikor niso višje nego je po novem zakonu dopustno. Pri meničnih dolgovih ima dolžnik dolžnost izdati novo menico, upnik pa pravico zahtevati od dolžnika, da mu da primerno zavarovanje za njegove terjatve.

Volilni zakon

Beograd, 9. decembra. p. Dopoldne je imel v ministrski sobi Narodne skupščine svojo sejo skupščinski odbor, ki proučuje načrt novega zakona o volitvah narodnih poslancev. Kakor znano, je ta odbor zakon v načelu že odobrila. Danes pa se je pričela podrobna razprava. Začetku seje so prisostvovali vsi člani vlade s ministrskim predsednikom dr. Srškićem in ministrom dr. Kramerjem na čelu. Navzoči so bili tudi predsednik Narodne skupščine dr. Kumandi in večje število drugih poslancev. Notranji minister je ponovno obrazložil stališče vlade glede tega zakona. Po daljši razpravi je bil v podrobni razpravi rezerviran čl. 1., dočim so bili člani 2., 3. in 4. sprejeti, o čl. 5. in 6. pa se bo razprava še nadaljevala jutri dopoldne.

Herriot ni z ničemer naznačil, kako si predstavlja ureditev dolgov, vendar pa je več članov odborov dobilo vtis, da je vlada pripravljena plačati 19 milijonov dolarjev kot zadnji obrok po Mellonovem in Berenguerjevem sporazumu, nato pa brez

ukinitve drugega dela (soc. politični ukrepi) zasilne odredbe z dne 4. septembra v drugem in tretjem čitanju prejet proti glasovom nemških nacionalcev in nemške ljudske stranke.

Po tem glasovanju se je razvila razburljiva debata o poslovanem redu. Na zahtevo komunistov in socialnih demokratov naj bi se pričela razprava o ukinitvi celotne zasilne odredbe z dne 4. septembra. Poslanec dr. Frick (narodni socialist) je predlagal, naj se vsi nadaljnji predlogi in osnutki izročijo socialno-političnemu odboru kar je bilo končno sprejeto z 295 proti 206 glasovom, pri čemer se je 48 poslancev vzdrazilo izročenju. Prav tako so bili temu odboru izročeni vse predlogi za zimsko možno akcijo. Z 296 glasovi proti 203 socialnih demokratov in komunistov, — 49 poslancev ni glasovalo — so bili nato izročeni proračunskemu in socialno-političnemu odboru komunistični in socialno-demokratski predlogi za ukinitve zasilnih odredb z dne 14. junija ozi. 4. in 5. sept. Nato se je vršila razprava o komunističnem predlogu za pomoč žrtvam nedavne eksplozivne katastrofe v tovarni svile v Premnitzu. Komunistični predlog je bil sprejet. Poslanec Loebe (soc. demokrat) je predlagal polurno prekinitev seje, da bi mogla frakcija zavzeti stališče glede predloga o amnestiji, ki bi ugnela biti za končno veljavno stališče socialnih demokratov odločilnega pomena. Predlog za prekinitev seje je bil sprejet.

Razkol med hitlerjevci

Narastajoče nezadovoljstvo proti Hitlerjevi politiki v njegovi lastni stranki

Berlin, 9. dec. g. Več voditeljev narodne socialistične stranke, ki se prštevajo k zmerni skupini, je bilo že dalje časa nezadovoljnih s Hitlerjem in njegovo politiko. Nezadovoljstvo so še povečala nedavna posvetovanja za rešitev nemške vladne krize in Hitlerjeva pogajanja za sestavo koalicije z drugimi strankami glede na vprašanje pruske vlade. Zlasti dr. Strasser, vodja zmerne skupine in obenem propagandni šef stranke, je imel že ponovno zelo ostre nastope s Hitlerjem in je ponovno hotel odložiti svoje funkcije v stranki.

Splošno pozornost je gotovo sedaj vzbudilo dejstvo, da se je dr. Strasser za tri tedne odpovedal vsakemu političnemu udeleževanju in odšel na dopust. Obvestil je tudi Hitlerja pisмено, da odlaga v stranki vse funkcije, kakor tudi državnozbornski mandat. V pisnu ugotavlja, da je kot vodja stranke državne organizacije zadel celo pri prvobnem vodstvu stranke na težave. Tudi se ne strinja več z državno-političnimi smernicami stranke, ker morajo privedi do katastrofe. Nezadovoljen je dalje z vlogo šefa naprednih oddelkov Röhma, ki po njegovem mnenju stranki le škoduje.

Danes so izjavile svojo solidarnost s Strasserjem tudi sledeče vodilne osebnosti narodno-socialistične stranke: voditelji

narodne socialistične parlamentarne frakcije Frick, gospodarski politik dr. Feder glavni urednik lista „Völkischer Beobachter“ Rosenberg, polkovnik Hierl in poslanec Stöhr.

Tudi dr. Feder je nastopil večtedenski dopust in obenem odložil vse svoje funkcije v stranki. V pisnu, ki ga je poslal Hitlerju, naglašala med drugim, da so se narodni socialisti s tem, da so ukiniteli glavni oddelek v stranki, kjer je bilo združeno obravnavanje vseh gospodarskih problemov, odrekli svojemu trenutno najvažnejšemu cilju: preskrbi dela in kruha. Mnogi volilci se bodo zato začele seliti k drugim strankam.

Tiskovni urad narodne socialistične stranke sicer zavrača vse vesti o razkolu v stranki, vendar pa berlinski listi vztrajajo pri svojih informacijah in pravijo, da so popolnoma točne. Tudi v političnih krogih prevladuje mnenje, da se bje med obema strujama v Hitlerjevi stranki zelo hud boj in da narodno-socialistično gibanje v Nemčiji še nikdar ni bilo v tako kočljivem položaju, kakor ravno sedaj. Zadržani hitlerjevski prvaki kaže sicer, da hočejo za enkrat še vztrajati v rezerviranosti, vendar pa bodo, čim pride ugoden čas, nastopili z vso energijo proti današnji Hitlerjevi politični taktiki.

Zdravljenje doma

Brez ovire v polklicu lahko doma izlečite revmatizem, protin, ishias s Pistyjansko blatno kromposo. Informacije pri Poslovnicah Pistyju, Zagreb, Strössmajerjev trg 1, II. nadst.

Pistyjanski glen

K madžarskemu ljudskemu štetju

Madžarski statistični in demografski urad je nedavno izdal zaključno poročilo o zadnjem ljudskem štetju in pri tem posebej naglasil svoje zadovoljstvo nad izrednim napredovanjem madžarskega narodnega življa ter nad propadanjem nemadžarskih narodnih manjšin na skrbnem ozemlju dežel svetoštetfanske krone. Ze pred 25 leti je Bjornstjerne Bjornson opozoril svet na dejstvo, da »se Madžari ne plode in da ljubi Bog že ve, zakaj«, v današnjih časih pa bi bil naravnost čudež, da bi se številka madžarske narodnosti znatno dvignila, ko je znano, da ta pada celo pri najrodovitnejših narodih in ko vemo iz raznih procesov zadnjih let, da je na Madžarskem zelo v cvetu žalostna obrt »delanja angelčkov«. Madžarov je danes naštetih osem milijonov, kar pomeni prirastek 850.000 duš za preteklo desetletje.

Gotovo ni brez zanimivosti, ako pogledamo, odkod Madžarom naskrat ta plodovitost, ko poročata vendar njihov učejak Vambórc, da je Madžar v svoji hunski prabitosti izumrl že v 11. veku. Ob silnem prirastku večinskega naroda morajo seveda manjšine iskati večje nazadovanje. Nemci so šteli pred desetimi leti več ko pol milijona prebivalcev na današnjem madžarskem ozemlju, danes pa jih je kar za 73.000 manj; Slovaki so prirastli še huše, kajti njih je izkazala statistika le 105.000, medtem ko jih je bilo pred desetimi leti še dobrih 209.000; Hrvatje so nazadovali od 45.000 na 18.000, Srbi od 17.000 na 7000; Bunjevci, ki jih Madžari štejejo za čisto svoj narod, je statistika kratkomašno poneverila. Rumunov pa je ostavila le nekoliko tisoč.

Ta način popravljanja statistike je pri Madžarih že od nekdaj zelo priljubljena metoda za povečevanje lastnega narodnega prirastka, ki je bil vedno manjši nego prirastek narodnih manjšin. Res da je v madžarskih statistikah dosti netočnosti, takisto pa je res, da statistiki na polovico dela pribiranjajo državni uradi in šole, kojih glavna naloga je madžarizacija tujerodcev. Ze avstrijski pesnik Grillparzer je v svojih epigramih bičal surovo in tatinsko prizadevanje Madžarov, ki so leto maloštevilno skušali paralizirati s pretrpanjem drugorodcev v »štokovne Mongole«. Tudi Jelčić se je v zagrebškem zboru pritoževal, češ da Madžari postopajo proti Hrvatom bolj kruto nego Turki, kajti jemljejo jim poleg vsega drugega še narodnost in materin jezik.

Ob koncu prošlega stoletja se je oglašil proti takim nepoštenim navadam poslanec Moscovy in obojval madžarizacijo, ki so jo s tako širokopoteznim elanom vršili uradi, cerkve in šole. Zgodilo pa se mu je, kakor nekaterim drugim madžarskim publicistom, da so ga obdolžili narodne veleizdaje. Izgubil je mandat in z družabnim bojkotom so mu lastni rojaki skoro onemogočili življenje. Ako ne upoštevamo nemške gonje proti Poljakom in divjanja avstrijskih Nemcev proti nam Slovincem, na vsem božjem svetu ni bilo hušjege zatiranja, nego ga je izvajala na bivšem Ogrskem vladajoča narodnost proti manjšinam. Kljub vsemu pa je ostalo madžarstvo v lastni državi v manjšini, kajti z vsem nasiljem je doseglo komaj 47 odst. vsega prebivalstva nekdanje Ogrske.

V največjem obsegu pa je uvedel odpuščanje tujerodnih duš šolski zakon grafa Apponyija, ki je povzročil silovito narodno izgubo Srbom in Slovakom, predvsem pa Nemcem. Isti grof Apponyi za stopa svojo državo v Zenevi in mož, ki zato nima čiti sence moralne legitimacije, neprestano toži o zatiranju Madžarov v nasledstvenih državah. Evropa ga mirno poslušala, uvažujoč njegov visoko starost, ter mu zato odpustila njegov šolski zakon, ki bo za vse venče čase ostal primer barbarskega nasilja in na široko zasnovane kraje duš.

Pretečni večini vsega prebivalstva madžarski šovinizem seveda ni bil kos; danes pa, ko ima večmilijonsko večino nad nesobvojnimi drobci Slovanov, Nemcev in Rumunov, mu gre posred seveda bolj od rok. Še lušjemu narodnemu zatiranju so izpostavljene narodne manjšine, v tem pa Madžari pridržno kriče o težkem stanju njihovih sonarodnjakov v sosednih državah, da s tem prevpijejo glasove zatiranih.

Poneverbe železniške blagajničarke

Novi Sad, 9. decembra n. Policija doslej še ni izsledila železniške blagajničarke Zlata Dejanovičeve, ki je te dni izginila, ker so odkrili poneverbo železniških voznih listkov, ki jih je prodajala na svoj račun. Dognali so, da je bilo zapletenih v afero tudi več drugih železniških uradnikov. Čeprav je imela Dejanovičeva skromno plačo, je plačevala lepo urejeno stanovanje in vzdrževala tudi nekega mladega prijatelja. Preiskava se nadaljuje.

Neverna eksplozija bencina

Zagreb, 9. decembra n. Popolne ob 2. se je pripetila v stanovanju znane hazenašice Nade Kremzirove v Vrhovčevi ulici huda nesreča. Kremzirova je v kopalnici čistila z bencinom obleko, posodo z bencinom pa je postavila preblizu razgrete pečli, zaradi česar je bencin nenadoma eksploziral. Učinek eksplozije je bil tako močan, da se je podrl zid med kopalnico in predsobo. Pohištvo je napol razdejano, Kremzirova pa je dobila hude opekline, zlasti na rokah in nogah, ter so jo v nevarem stanju prepeljali v bolnišnico.

Balbo v Berlinu

Berlin, 9. decembra AA. Italijanski letalski minister Balbo je danes prispel v Berlin.

Umor v sofijski jetnišnici

Politični obračun dveh makedonstvujuščih — Sojetnika zabodel z železno palico

Sofija, 9. decembra AA. Današnji listi prbučujejo občirna poročila o umoru, ki se je zgodil večerj v glavnih zaporih v Sofiji. Kaznjavec Angel Andjev je z ošlino železno palico ubil jetnika Georgija Germandijeva, ki je svoj čas napadel makedonskega narodnega poslanca Stojana Filipova in ubil njegovega spremljevalca Sokolova.

Pri zaslišanju je Andjev izjavil, da je ubil Germandijeva po nalogu VMRO. Pred dnevi je prejel od te organizacije pismo, v katerem je dobil nalog, da ubije Germandijeva. Zato se mu je takoj približal in se z njim sprjel. Da pa ga v svojih pra-

vih načrtih ukami, mu je izkazoval razne dobrote. Za umor je pripravil železno palico, ki jo je izdri iz železne postelje, in jo ošlil. Ko je Germandijev večerj odšel na stranišče, je bliskoma udri za njim, mu porinil železno konico v trebuh in ga pričel nato še biti po glavi. Na obupne krike smrtno ranjenega Germandijeva so prihleteli pazniki in aretirali morilca. Germandijev je uro kasneje izdihnil v kazniški bolnici. Andjev se je izdajal Germandijevu za protogrovcva in je bil svoj čas obsojen na 6 mesecev ječe zaradi protipostavnega nošenja orožja.

Slovenke spominu Božene Nemcove

Ljubljana, 9. decembra.

Tozno, vendar pa presčno smo tudi Slovence počastili 70letnico smrti največje češke pisateljice Božene Nemcove. Danes ob 17. uri se je v vrtni dvorani »Zvezde« zbralo lepo število žentstva iz vseh naših krogov, prišli pa so tudi nekateri znani prijatelji jugoslovensko-českoslovske vzajemnosti, med njimi predvsem konzul českoslovske republike g. inž. Ševčík. V ospredju dvorane je visela slika Božene Nemcove.

Navzoče je v imenu Splošnega ženskega društva, ki je priredilo to počastitev velike češke žene, pozdravila njegova predsednica, ga. dvorna dama Tavčarjeva. Zatem je povzela besedo soproga tukajšnjega českoslovskega konzula ga. Olga Ševčíkova in je v kratkem, vendar pa vsebinsko bogatem in lepo zaokroženem predavanju orisala življenje, osebnost in literarno delo slavne pisateljice. Ob napeti pozornosti poslušalstva, ki je posebno prijazno kvitiralo slovensčino uglede predavateljice, je pripovedovala o mladosti in literarnih začetkih ter izredne ženske, o njeni poroki in zakonu, ki ji je prinesel mnogo tegob in razočaranj, o njenem navdušenem prehodu v narodni tabor, o njeni literarni rasti, o preganjanju njenega moža, o težkih bojih za kruh in za priznanje, o njenem zgodnjem in žalostnem koncu. Z očitim življenjem v življenjsko usodo Nemcove in v njeno dragoceno delo je gospa predavateljica s svojo zgoščeno in toplo besedo vzbudila simpatije do Božene in pozivila zanimanje za njene spise, kar je bilo namon predavanja. Poslušatelje je nagradilo gospo Ševčíkovo z iskrenim aplavzom.

Zatem je gđc. Nada Rupnova prečitala nekoliko odlomkov iz nesmrtnih »Babice«, ki je v Cegarjevem prevodu postala tudi pri Slovincih ljudska knjiga. (Sedaj pripravljajo že četrto izdajo.) Nato je gđc. Eleonora Krnc prečitala od stikih Božene Nemcove s Slovinci. Nemcova je spoznala Slovence neposredno, največ pa preko svojega moža, ki je bil nekaj časa carski uradnik v Beljaku in preko apostola veslovske misli M. Majerja-Ziljskega, s katerim si je živahno dopisovala. V drugem delu svojega kratkega, a prav informativnega in lepega predavanja je gđc. Krnceva orisala slovensko bibliografijo o Nemcovi; prevode v naš jezik in članke o nji. Omenila je, da smo Slovinci prvi izmed vseh narodov dobili prevod »Babice«, namreč l. 1862. Danes je »Babica« prevedena že v svetovne jezike. Posebno zanimiv je bil odnos Zofke Kvedrove do Nemcove. Predavateljica je izrazila željo: slovenske žene naj poskrbe, da bomo dobili v prevodu velike slovenske pisateljice, med njimi tudi vojni in skrbnejši izbor iz dela Božene Nemcove.

Naposled je gđc. Milica Topolovčeva prečitala še nekatere odlomke iz spisov Nemcove, odlomke, ki vsebujejo njeno žensko izpoved, krič razočarane in večno hrepence ženske duše po nedosegljivem in nedoseženem, njene misli o ženi, ljubezni, zakonu, o ženskem moralnem in socialnem poslanstvu.

Vse točke Boženi Nemcovi posvečenega večera so bile simpatično sprejete in ob devetnajstih je predsednica zaključila uspešno prireditve.

1. decembra v Gladbecku

Essen, 9. decembra

To pot se je izvršilo vse tih, brez hrupa. Brez velikih priprav, brez nepotrebnih besed. Zima jim je vzela vsako misel na zunanje veličastje. Predsedniki jugoslovenskih delavskih in podpornih društev so sklenili, da praznujejo spomin na zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno državo v znamenju kulturnega dela Slovencev v Westfaliji. In to praznovanje je med letošnjimi narodnimi prazniki doseglo po svoji notranji vsebini višek dela in boja.

Kakor je pokazal zadnji občni zbor vse rane, vse hudo izseljenčevnega življenja, tako je dalo praznovanje zedinjenja vso lepoto kulturnega stremljenja našega Slovaka. Prazniki, ki jih on praznuje v Westfaliji, niso veselice, ne le zgolj spomini na ta ali oni zgodovinski dogodke, westfalski Slovinci jim da vselej pečat svojeg življenja, da je spominski dan narodnih zmag in porazov, dan izseljenčevnega dela za narod na tujih tleh.

Bilo je v Gladbecku. Tamošnje slovensko društvo je veliko dvorano restavracije »Ravnikare« (Rauneckar) okrasilo z vencni in zastavicami. Na steni so bile slike kralja, kraljice in kraljevica med gostimi vencni in državnimi barvami. Pod podobami majhna, belo pogrnjena miza za predsedstvo. In okrog te edine pogrnjene mize so stale dolge vrste velikih javorovih miz, ki jih je tu pa tam ošlil žarek zahajajočega sonca, da je bil bel javorov les kakor pozlačen.

In predsedniki jugoslovenskih društev so spet posedli za te mize, za katerimi so izbojevali v korist svojih tovarišev že toliko zmag in porazov. Tudi danes so bojevali razpoloženi — ali leto se nagiba h koncu, zato so tihi, nenavadno tihi.

V dvorani je že mračno. Ura je odšla štiri. — Zdaj ne pride nihče več. Prišli so vsi člani gladbeckega društva. Vsi predsedniki in tu pa tam je videti slovenskega rudarja, ki je prišel nemare tam iz Aacheana, Hamma, ali bog vedo odkod s svojim predsednikom.

Zvezni predsednik Pavel Bolha pozdravlja. Pozdravil bi jih bil s soljo in kruhom — ali sol in kruh sta danes denar. Zato

Dr. Henrik Steska:

O pripadnikih občine

Načrt zakona o občinah razlikuje dvoje vrst občanov: občinske člane in občinske članovale, ki niso člani občine.

Članstvo občine je to, kar smo doslej zvali domovinstvo ali pripadnost k občini. Ker se v naši ustavi (člen 9.) rabi izraz »zavestnost« (slov. domovinstvo), bi bil ta izraz pravilnejši od izraza »članstvo v občini«.

Člani občine uživajo posebno zaščito svoje občine. Ako člani občine osiromašijo in se ne morejo z delom preživljati, a tudi ni nihogar, ki bi bil po zakonu zavezan, da jih vzdržuje in jim pomaga (n. pr. po obem civilnem zakoniku ali po zakonu o delavskem zavarovanju itd.), ali od katerega bi podpora uživali, takrat mora občina iz svojih sredstev ali s sredstvi svojih dobrotnih naprav jih vzdrževati ali jim pomagati. Člani drugih občin ne uživajo te zaščite, vendar jim mora tudi občina bivatišča ali trenutnega bivanja nuditi najnujnejšo pomoč, ako padejo v bedo. A občina mora o tem takoj obvestiti pristojno občino in sme od nje zahtevati odškodnino. V sporu bi o tem odločalo občupravno oblastvo (resko načelstvo ali banska uprava).

Jasno je, da se z zakonom o občinah ne morejo urediti vse podrobnosti oskrbovanja siromakov. Zaradi različnih razmer v posrednih banovinah bi niti ne bilo umestno, da bi se dalje podrobnosti uredile s kakšnim zakonom. Na osnovi zakonite pooblastitve se naj to zgrdi z banovinskimi uredbami.

Članstvo občine pa daje članu še nadaljnjo važno pravico, ki je načrt sicer ne omenja, a ki je v ustavi (člen 9., odstavek 2.) priznana. Nihče se namreč ne sme brez svoje osobne izjave izirati iz svoje domovinske občine.

Po načrtu bi bila s članstvom občine združena še neka druga, izredno važna pravica: edine občinski člani bi smeli biti izvoljeni za občinske odbornike. Menim, da te vezi med članstvom in volilnostjo ni treba, zlasti ker so predpisi za pridobivanje članstva že iz ozirov na občinske finance dokaj strogi in bi marsikaj nečlan utegnil prav uspešno delovati za občino, v kateri traja biva, a iz teza ali onega vzroka nima v njej domovinske pravice.

Vsek državljan mora biti član ene občine in edino le jugoslovenski državljan sme biti član občine. Doslej veljajo v posrednih pravnih področjih naše države prav različni predpisi o pridobivanju občinskega članstva. V Srbiji n. pr. zadostja že rojstvo, ali zgolj vselitve v občino z namenom stalnega bivanja v zvezi s pridobitno zmoglostjo in prijavo pri občini, a brez zahtevane določene časa bivanja v občini. Drugod zopet, n. pr. v Sloveniji, se zahteva za sretjem v občino brez njene prostovoljne pritrditve, kar desetletno bivanje v občini po doseženih polnoletnosti in prijavi, da dotičnik hoče občini pripadati. Treba je bilo izbrati srednje pot. Po načrtu se pridobi članstvo podobno, kakor doslej na dvoje načinov: derivativno (zavisan od članstva drugih oseb) in organizirano (samostalno, brez ozira na članstvo drugih oseb).

Derivativno ter po sili zakona dobe članstvo v občini:

1. zakonita žena po možu;
2. nedoletni zakonski otroci po očetu;
3. nedoletni nezakonski otroci po materi;
4. nedoletni pozakonski otroci po očetu, in sicer z veljavnostjo od rojstnega dneva;
5. usvojeni (adoptirani) nedoletni otroci po osvojitelju.

Žena in otroci, dokler so nedoletni, slede tudi vsem izpremembam v občinskem članstvu ene osebe, od katere izvajajo svoje članstvo. Na zakonit način razvezana žena obdrži članstvo ene občine, kateri je pripadala v trenutku razveze. Določiti bi se še moralo, ali je pod razvezo razumeti tudi časno ločitev od mize in postelje. Ako pa je izrečena prvotna neveljavnost zakonske skupnosti, bi se žena ne vrnila le v članstvo svoje občine, ki ga je imela pred navidezno omočitvijo, nego bi ta vrnitev veljala tudi za nazaj.

Originarno ali samostalno se pridobi članstvo občine ali na prošnjo, ali po sili zakona ali z oblastveno odredbo:

1. Občina sme koga na prošnjo sprejeti v članstvo le pod pogojem, da uživa častne pravice, ali da ni pod sodno preiskavo ali obtožbo za nečastna dela, in da more vzdrževati sebe in svojo rodino. Ako so ti pogoji tudi izpolnjeni, občina vendar povsem po svobodni oceni podeli prošlico članstvo, ali pa prošnjo odkloni.
2. Ako so gori navedeni pogoji izpolnjeni in je prošilec vrh teza pet let stalno nastanjen v občini, mu občina ne more odbiti prošnje, tako da bi se v takem primeru članstvo pridobilo z dnem vlozene prošnje. Iz načrta ni razvidno, ali mora prošilec že pet let omenjenim pogojem zadostiti, in zlasti ne, ali se mu le doba po doseženih polnoletnosti vstaje.
3. Brez prošnje pa si prisostvuje članstvo v občini oni, ki je deset let v njej nastanjen in je v tej dobi izpolnjeval vse gori navedene pogoje. V dotedanji občini bi si članstvo pridržal le pod pogojem, da hoče

dotedanje članstvo obdržati in občina na to pristane.

4. Državni uslužbenci, javni uslužbenci lokalnih samouprav in duhovniki postanejo člani ene občine, kjer se nahaja njih stalno službeno mesto, od onega dne, ko izjavijo, da žele biti člani te občine. Ta zakonik predpis je jako važen in preprečuje, da bi javni nameštence proti svoji volji moral pripadati taki občini, v katerih bo morda le za kratko dobo uslužben. Z dnem uveljavljanja zakona o občinah bodo sicer vse te osebe še člani občine, kjer je njihovo službeno mesto, a v roku šestih mesecev po uveljavljanju zakona se bodo smeli izjaviti, tudi za eno od tistih občin, kateri so preje pripadali. Zaradi večje jasnosti naj zakon točneje navede, kaj je pod državnim uslužbencem, javnim uslužbencem občinske in banovinske samouprave razumeti, in določiti, da velja ta predpis le za duhovnike priznanih ver.

5. Tujec, ki se sprejme v naše državljanstvo in ki mu kakšna občina ni obljubila podelitve članstva, postane po zakonu samem v prvi vrsti član ene občine, v kateri je rojen, v drugi vrsti član občine, kjer je stalno nastanjen, in naposled član ene občine, v kateri se hoče stalno neseliti.

6. Najdenci zadobijo članstvo ene občine, v kateri so najdeni.

7. Osebam, glede katerih se njihovo članstvo ne more ugotoviti, odredi občina upravno oblastvo članstvo, ki pa je le začasno. Odločinja za to dodelitev je predvsem občina rojstva, potem občina stalne nastanitve in kočno občina, kjer se nahajajo. Važna, a premalo jasna je dočoba, da oseba, katere članstvo je ob uveljavljanju zakona o občinah sporno, pripada oni občini, v kateri je takrat stalno stanovala. Gre za vprašanje, ali tudi to članstvo velja le tedaj, dokler se pravo članstvo ne doloži. Dalje menim, da ima ugotovitev pravega članstva povratno veljavo, kar pa ni jasno izraženo.

Izgubi se članstvo občine s pridobitvijo članstva druge občine in z izgubo državljanstva.

Poleg rednih članov občine pa pozna načrt tudi častne člane. Za take sme občina izbrati osebe, ki so zaslužne za državo in občino. Pogrešam predpisov, ali morajo biti častni člani jugoslovenski državljanji in ali uživajo kakšne pravice v občini.

Stanovanci, to so osebe, ki v občini stalno domujejo, imajo tudi, če niso člani občine, pravico stanovati v občini, če zakonik ničesar drugega ne določijo; dalje imajo pravico uporabe občinskih, za javno uporabo namenjenih dobrin in naprav, a istotako tudi dolžnost, da nosijo občinska bremenca.

Zaradi važnosti mora občina voditi imenik svojih stanovancev in imenik svojih članov. Ali je kdo v te imenike vpisan, o tem izda občina na zahtevo posebno listino. Podrobnosti o teh imenikih in listinah bi bilo treba urediti z ministrskimi uredbi.

Nujno je, da čim prej dobimo enotne predpise o domovinski pravici (o občinskem članstvu). Nikakšnih pomislekov ni, da bi se ti predpisi ne sprejeli v zakon o občinah, a ker bi ta zakon ne veljal za vse občine, zato bi bil potreben dostavek, da veljajo predpisi o članstvu za vse občine v naši državi.

Visoko nizozemsko odlikovanje ministra dr. Kramerja

Beograd, 9. decembra. v. Nizozemska kraljica Viljemina je odlikovala ministra g. dr. Kramerja z najvišjim nizozemskim odlikovanjem, Velikim križem reda Oranje Nassau z lentjo.

Neresnične vesti o smrti Tomšiča

Beograd, 9. decembra. v. V inozemskih časopisih, pa tudi v gotovih krogih v Ljubljani, so se zadnje dni širile vesti, da je ob priliki nedavne gladovne stavke političnih kaznivcev v Sremski Mitrovici umrl nek nekdanji član parlamentarne stranke ljubljanske univerze Tomšič. Kakor smo se informirali na merodajnem mestu, so vse te vesti izmišljene in brez vsake podlage. Tomšič je živ in zdrav v Sremski Mitrovici.

Rumunska demarša v Sofiji

Bukarešta, 9. dec. č. Rador poroča, da je tudi rumunska vlada takoj po demarši jugoslovenske vlade v Sofiji poslala bolgarski vladi noto zaradi incidentov, ki so jih povzročili bolgarski komiti na rumunski meji. Komitska akcija, ki ji bolgarska vlada ni kos, priča, da ni naperjena samo proti Jugoslaviji, marveč tudi proti Rumuniji; postopanje bolgarske vlade pa priča, da ne izpolnjuje izjav, ki so jih dali njeni odgovorni zastopniki glede dobrih odnosov s sosedi.

izraza svoje veselje nad številnim obiskom sapa z besedami. In ljudem je dovolj. Dobrih besed danes ni več na cesti — zato so veseli in dobre volje zaradi pršrčnega pozdrava.

Kosovo polje, Kumanovo polje, Crni Peter, četnik Mrkonjić, Sarajevo, svetovna vojna, zadnji dnevi srbske vojske, strašni pohod preko albanskih gor, proboj solunske bojne črte, zmaga zavezniških vojska, leto 1918., Narodno veče, Ljubljana, Zagreb, Beograd, — Prvi december.

Pavel Bolha je govoril dolgo uro, prikazal Golgato južnih Slovanov v sencu danišaha in habzburškega orisa.

V dvorani je grobna tišina. Tedaj zatonil iz slinih rudarskih prst slovenska pesem, štirje moške iz Hamburga, iz sredšča porenjske industrije in slovenski bojev po Westfalskem in Porenjskem pojo, da trepeče vsak živec, da zastaja dih. Tako so peli Hamburgčani. Sna jden, predsednik, dirigent, visok kakor smreka, krepak, stvolast, je volil.

Govorniki se naglo vrste drug za drugim. Zdaj pa ni več vzdušja vojska, ni več vzdušja tistega silnega trpljenja narodov med svetovno vojno, zdaj je to zgodovina. In iz te zgodovine govori slovenski izseljenec o današnjih dneh, s podobno preteklosti pred očmi slika svoj boj, ne govori o svojem trpljenju, čas mu daje silo besede, da je on, vržen v tujino po volji neljudskih gospodarjev, živa podobna slovenska ljudstva večerj danes in bo še jutri.

Zatem je zvezni predsednik — bral. Bral je literaturo o izseljencah, o njih, ki so ga začudeni, strme poslušali.

To je bil uvod v kulturno propagando med našimi ljudmi, uvod v pospešeno prvo svetno delo, ki se prične s prvim januarjem 1933. — S svojim branjem je marsikomu izvalil srčen smehljaj — toliko pristne, domače lepe besede še ni bilo nikoli na nobenem zborovanju, na nobeni proslavi. Bil je čuden, tih literarni večer.

In ko je zvezni predsednik končal, so predsedniki pričeli razvijati načrte o kulturnem delu, o organizaciji slovenskih bolgarskih tečajev. Predsedniki vseh društev so pokazali že zrelo delo, tla so pripravljena.

Nazadnje je vstal podpredsednik jugoslovenskih društev g. Fran Doberšek. Po kratkem zaključnem govoru je povzal vse, naj vstanejo in počaste tako z dveminutnim molkom žrtve, ki so v stoletnih bojih dale življenje za svobodo naroda.

Ljudje so vstali in sklonili glave. Iz te tišine se je čez nekaj časa začul miren, globok glas. — Izpregovil je glavni porenjski Slovinci. V krasnem, premišljenem govoru je prikazal rudarjevo življenje in Slovence v Porenju, v tistem Hamburgu, kjer je boj Slovencev za življenjski obstanek nagrajen po krivdi krivi prerokov z bratomorno vojno. Zato je pozval, da si vsilavi krepki rudar, naj zapoje vsi, ki se še zavedajo svoje slovenske krvi, z njim, ki je iz Hamburga, in z njegovimi tremi tovariši, ki so iz Hamburga, v spomin na današnji dan in na skupne predsednike, da bodo kot Slovinci vztrajali do konca svojih dni, slovensko bojno pesem:

»Hej, Slovinci!«

Predsednik Sna jden je dvignil roko. V nemško mesto je donela iz tri sto gri pesem, razveta od volje našega Slovaka in polna vere v zmago. Rudolf Kresal.

Novi grobovi

Po daljšem bolehanju je večerj umrl ugledni, splošno znani ljubljanski stavbenik g. Avgust Accetto. Z mnogimi svojimi deli si je v Ljubljani in v našem stavarstvu vobče zagotovil najlepši sloves in spomin. Vdovi gospej Luži zapuška hčerko in sina. Pogreb bo danes ob pol 15. iz mrtvašnice Zavetišča sv. Jožeta k Sv. Kržu.

V Beogradu je na Miklavžev večer umrla članica opere gđc. Malči Pretnarjeva, po rodu Ljubljankanka. Truplo bo prepeljano v Ljubljano in se bo pogreb vršil danes od glavnega kolodvora k Sv. Kržu.

V Negovi pri Gor. Radgoni je umrl 7. t. m. v visoki starosti 90 let g. Fran Marinkič, ki je bil sivočesan dolgo leta poštar pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Bil je znan zlasti v ptujski okolici kot mož

Naši kraji in ljudje

Intabulacije so v novembru zelo nazadovale

Ljubljana, 9. decembra. Novembrski izkaz zemljiške knjige ljubljanskega okrajnega sodišča kaže znaten padec vknjižb zastavne pravice za razna hipotekna posojila in izvršilne terjatve. V novembru je bila vseh zemljiškknjižnih vlog 530, od teh se je nanašalo 192 na vknjižbo hipotek in terjatev. Vse intabulacije znašajo skupaj 4.832.375 Din. Intabulacije so nasproti ostalim mesecem znatno padle. Vzrok? Izčrpani so krediti, ljudje so postali zelo previdni in varčni. Državni zaklad se je vknjižil na račun zaostalih davkov na 19 posestev za 378.741 Din. Najvišji davčni zaostanek, vknjižen na neko nepremičnino v mestu, je znašal 129.937 Din, a drugi 65.873 Din, najnižji davčni zaostanek pa je bil 524 Din. OUZD se je vknjižil na 32 nepremičnin, lastnih raznim obrtnikom in industrijskim podjetjem, za 125.039 Din. Od teh so bili vknjiženi najvišji prispevki za 15.890 Din in 25.424 Din. Padec intabulacij je zlasti razviden iz naslednje primerjave: v oktobru je bilo vknjiženih 11.058.690 Din, le v maju je bila še nižja intabulacija, namreč 3.240.300 Din. Najvišje v novembru izvršene vknjižbe so znašale od 150.000 do 358.561 Din, najnižje pa sta bili od 62 do 250 Din. Skupaj je bilo letos vknjiženih na mestne in okoliške nepremičnine 119.177.022 Din. Predlaganih je bilo več prisilnih uprav, pa tudi dražb, ki se niso končane. Opažati je bilo v novembru žirahnejše trgovanje s parcelami. Pozna se kriza v tem, da je bilo letos manj živahno gradbeno gibanje v okolici, kjer si grade svoje domove mali ljudje. Neposredne okoliške katastrske občine so prejšnja leta izkazovale živahno hipotekno gibanje, ki je sedaj omejeno do skrajnosti. Tudi mnoge stavbne zadruge so zelo omejile svoje delovanje.

Gibanje naše kolonije na Dunaju

Dunaj, 7. decembra. Prvega decembra smo obhajali tudi na Dunaju državni praznik, in sicer dopoldne v običajno službo božjo, zvečer pa z veselico v veliki dvorani znanega hotela Continental, kjer smo imeli že veliko zabavo vsake vrste. Ta prvi december ima že od začetka naša akademska mladina na skrbi. Tako tudi letos Ali letos je imel veliko nalogo ravno naš Slovenski krožek, ki je dal poleg pevovodje tudi vse pevke in večinoma pevce. Petje je vodil naš pevovodja Klemo Viškovič, ki nam vztrajno ustvarja v Krožku velik tamburaški zbor. Zbor je zapel narodno himno, potem pa so se vrstile druge točke programa, ki je povsem zadovoljiv. Pozneje je sviral Viškovičev jazz-orkester do 4 jutraj. V veselem razpoloženju smo dokončali ta lepi jugoslovanski večer na Dunaju.

V nedeljo 4. decembra pa smo imeli v svojih lepih prostorih v hotelu Fuchs na Mariahilferstrasse — Miklavžev večer. Vsi prostori so bili nabito natlačeni z mladino in spremljevalci. Darov prav bogata zaloga od vseh strani za velike in male otroke. Nastop Miklavževe skupine je bil prav mičen in dostojen. Miklavž pa je imel umesten priložnostni nagovor, v katerem se je spomnil tudi zdaj v Ljubljani odsotnega ustanovitelja in častnega predsednika, kako nas je ob priliki predavanja o Martinu Slomšku spominjal na složno delovanje, da ne bo voz našega Krožka — le pod pot drčal. Razdelitev darov je trajala precej časa in videli smo na obrazih samo zadovoljnost malčkov in tudi naših preljubih velikih otrok v Krožku. Pozneje pa je še

dolgo sviral zbor naših društvenih tamburašev in v vseh prostorih je vladalo prav živahno razpoloženje. — Zdaj se bo treba pripravljati na svetosavsko besedo.

Naša šola prav lepo napreduje. Število otrok takorekoč od ure do ure narašča in kmalu jih bo preveč za en sam tečaj. Posebno za odrasla dekleta iz Koroške in z Dunaja bo treba posebnega tečaja, ki ga bo opravljal zopet drug naš akademik iz Koroške. Krožkova knjižnica je letos zopet prav izdatno narasla. Skrbi nas pa izdelek za vezavo skoraj dvesto novih knjig. Tudi nam manjkajo zbrana dela naših klasikov: Stritarja, Tavčarja, Cankarja, Kersnika, Levstika... Ali bi se našla v domovini kakšna dobra slovenska duša, ki bi nam pripomogla do teh dragocenih knjig? —

Pogreb graščaka Rudeža

Ribnica, 9. decembra. Veličasten pogreb. Dostojen moža, kakršnega je bil rajniški ing. Anton Rudež, graščak ribniški. Od blizu in daleč so prihitele množice, da mu izkažejo zadnjo čast. Saj je to tudi v polni meri zaslužil. Bil je nekaj časa župan ribniški, dolgo vrsto let načelnik cestnega okrajnega odbora — kdo bi naštel vse funkcije, ki so mu bile v teku dolgih let njegovega javnega udejstvovanja poverjene in ki jih je opravljal z vestnostjo moža, ki se zaveda, da so s častjo združene tudi dolžnosti. Zbrali so se Sokoli, gasilci, lovci prišli so zastopniki raznih občinskih odborov in drugih korporacij, pritisnil je narod iz Ribnice, Sodražice, Dolenje vasi, Loškega potoka, Kočevja in od drugod, zlati pa mnogobrojno sorodstvo. Dan je bil prekrasen, nebo čisto ko ribje oko, vrhovi Velike in Male gore ter Jeselnice vsi v snegu.

Na kolodvoru pri prihodu jutranjega vlaka je pričakovala zunanje goste cela vrsta grajskih vozov, da jih popelje v trg. Pogreb je bil napovedan za pol 12. uro. Truplo rajnega je ležalo na mrtvaškem odru v grajski kapelici, obdano od nebrojnega števila vencev in sveč. Celo dopoldne so prihajale trume ljudstva kropit. Točno ob pol 12. je prišla duhovščina z g. dekano, nam ribniškim na čelu. Grajski lovci so dvignili truplo, nakar se je pričel obred. Po blagoslovitvi so ribniški pevci zapeli ganljivo žalostinko, nakar je sprevod krenil proti župni cerkvi, kjer so krsto poneli v cerkev k drugemu blagoslovu. Pevci so zapeli drugo žalostinko. Iz cerkve je krenil sprevod na pokopališče v Hrvačo. Po končanih molitvah se je od pokojnika v imenu ribniške doline poslovil njegov rojak in ožji prijatelj dr. Lovrenčič iz Ljubljane, pevci so pa odšli zadnjo žalostinko. — Truplo je položeno v rodbinski grobnico. Ob 12.45 je bil pogreb končan in ljudstvo se je razšlo pod mogočnim vtisom, da takega pogreba Ribnica še ni videla.

Žrtev materinstva

Lož, 9. decembra. Vso Loško dolino je razžalostila vest o nenadni smrti loške trgovke ge. Minke Dželebžičeve vdovce Lavove, soproge komisarja carinarice na Rakcu, Ga. Dželebžičeva je postala v ponedeljek žrtev materinstva. Zalostna vest o smrti dobre gospe se je z vso naglico razširila po dolini in dalje po Notranjski, saj je bila pokojnica povsod znana kot vzgledna narodna žena zelo darežljivih rok. Pokojnica si je pridobila neveljnih zaslug za Loško dolino, zlasti pa za našo narodno, napredna in dobrodela društva, kakor za Sokola, gasilce in mestno loško godbo, ki jim je bila požrtvovalna in delavna članica. Poslednji dve društvi sta jo za-

radi njenega neumornega društvenega delovanja izvolili za častno članico in sta ji nedavno poklonili krasno izdelani častni diplomi.

Vedno je imela blaga gospa, ki je štela komaj 37 let, odprte roke za trpečega človeka, četudi je bil morda neprotnega prepričanja. Zlasti mnogo je žrtvovala za siromašno ljudstvo in za siromašno šolsko mladino.

Brdko je zadela njena smrt njenega 60-letnega in njeno deco, in to tem bolj, ker se je morala preseliti v večnost prav takrat, ko je hotela dati življenje novemu človeku. Cele procesije so romale proti hiši žalosti, da so se poslovile od dobre žene, ko je ležala na mrtvaškem odru vsa v cvetju in je v levici držala poleg sebe mrtvega neboljjenčka. Bil je pretresljiv prizor, ki je ganil tudi najkrepkejše grde.

Spomin na blagopokojno go. Dželebžičevo bo živel trajno med tukajšnjim ljudstvom. Naj spi sladke san in lahka naj ji bo loška gruda!

Pri REVMATIZMU protinu, trganju, ishiasu, zobobolu in glavobolu se priporoča ALGA masaža za masažo.

Steklenica Din 14.—, Oglaš. reg. pod S. Br. 26.892/32.

80letnica vrle žene

Novo mesto, 9. decembra. Na Marijin praznik je v krogu svojih domačih praznovala zdrava in čila svoj osemdeseti rojstni dan posestnica Marija Murgljeva, rojena Vrtačičeva. Jubilatka, ki se je rodila v Žihovem selu l. 1852., je prvič poročila z 18., drugič pa z 69. letom. Iz prvega zakona se je rodilo devet otrok, od katerih je danes pri življenju še pet. Mnogo potomstva že imajo njeni otroci, tako da je slavjenka slavila svoj rojstni dan kot babica in prababica 22 vnukov in pravnukov. Zelino ji, da bi doživela še mnogo zdravih let!

Ko se začne cevi poapnavati, deluje uporaba naravne »Franz Josefovce grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefovce vode, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost žilcev. »Franz Josefovca grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obnovitev davčne uprave na Vrhniki

Ljubljana, 9. decembra. Ko je bila pred tremi leti izvedena nova organizacija davčnih uprav, je bila Vrhnika pritegnjena k davčni upravi za ljubljansko okolico, ki je s tem obsegala 39 davčnih občin. Na intervencijo merodajnih in interesiranih faktorjev je se sedaj obnovila davčna uprava za Vrhniko, ki bo obsegala vse občine, spadajoče pod sodni okoliš okrajnega sodišča na Vrhniki. Davčna uprava za ljubljansko okolico je že poverjena, da izvede likvidacijo vseh poslov in da bo kmalu po novem letu obnovljena vrhniška davčna uprava. Imenovanje davčnih uradnikov zanjo še ni izvedeno, sledilo pa bo v kratkem.

Občina Vrhnika se je obvezala, da bo skrbela za brezplačno uradne prostore in da bo tudi prispevala k mesečnim prispevkom za davčne služitelje. Pod vrhniško davčno upravo bodo pripadle, ker spadajo pod vrhniški sodni okraj, tudi občine Preserje, Črni vrh in Polhov gradec, ki drugače gravitirajo bolj v Ljubljano. Z obnovitve davčne uprave na Vrhniki bo znatno razbremenjena davčna uprava za okolico, ki je z delom itak močno preobložena.

Sneg je pobelil vso dravsko banovino

Ljubljana, 9. decembra. Prinesla ga je črna noč in pobelil je mesto in pokrajino. Snežec je pričel naletavati v Ljubljani že v sredo zvečer, a so bili napori starke zime preslabotni in se ni mogel prav uveljaviti. Zima je šla po sopo, po severozahodnik, na praznik je pritisnil mraz in se je nebo zjasnilo. Mestno je solnce ter je lepi dan zvalil iz mesta veliko število izletnikov. Ti in pa tudi ljubljancani, ki so ostali doma, so od blizu in daleč lahko opazovali naše planine že popolnoma bele, kakor ogromne sladkorne stožce, zasnežene že skoro prav do vnož-

Lonce po kuhanju ... čisti hitro čistilka Vim!

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

ja. Pripovedovali so Gorenjci, ki so se oglašili v Ljubljani, da je gori pri njih že prav običajno hladno. Izletniki, ki so prihajali v mesto iz Tržiča, so pa važno zatrjevali, da je sneg celo že na Kofcah, pa tudi cesta da je že pobeljena, ki pelje čez Ljubelj. Govorili so o mehkem snežecu kar navdušeno in se pomenkovali o skorajšnjem početku smučarske sezone. Tudi nam dolincem je že nekaj časa dišalo po snegu. In se je zgodilo. Danes ponoči se je zvezdalo nebo svet zagrnilo, dež se je po polnoči izprevrnil v ledeno sodro, kmalu nato pa je začelo pridno snežiti. Šlo je lepo po vrsti in je sneg padel skodo na suha tla, kajti deževalo je le kratak čas. Ko so se zjutraj ozrli ljubljancani skozi okna, so bili prav zelo začudenj. Navzlic motnemu ozračju je tako svetlo posijalo v sobane. Razen mladine so bili brezposelni, ki se že zgodaj zjutraj zbirajo na Krekovem trgu, snežne igre najbolj veseli in so si prezebrali nekam radostno meli roke: »Bog ga daj in kar veliko, da bomo prišli za lopate!»

Sneg je naletaval ver dan. Predroben je še in premočer, vendar vztrajen in se ga je naletelo kakih 10 cm. Po ulicah imamo seveda brozgo, izven mesta pa se bela odzoda razteza čez breg in dol. Ptice so iz gozdov pritisnile v vasi, bližje človeku, kjer laglje najdejo hrano.

Sneg je pobelil domača vso dravsko banovino povprečno 10 cm na debelo. Dasi je snežilo še ves dan, je vreme vendar zelo južno in se sneg tali. Zato pravijo izkušeni vremearji, da se zima to pot še ni popolnoma uveljavila. Iz Nevelj pri Kamniku pa so nam sporočili tudi že prvo letošnjo nezgodo zaradi snega. V bolnico so morali prepeljati 5letno šolarko Francko Novakovo, ki si je pri sankanju zlomila levo nogo.

Vzdrževanje tržiške meščanske šole

Tržič, 9. decembra. Sestanek županov in svetovalcev tržiškega sodnega okraja se je vršil na poziv sreskega načelnika g. dr. Ogrina iz Kranja v sredo 7. t. m. in obravnaval vzdrževanje državne deške in dekliške meščanske šole. Ko se je šola ustanovila, se je zavezala tržiška občina, da bo preskrbela prostore in prispevala sorazmeren znesek k vsakokratnim stroškom, ostale občine, Kovor, Križ, Sv. Ana in Sv. Katarina, pa so se obvezale, da bodo skrbela le za sorazmerni del stvarnih šolskih potrebščin. Leta 1919. je obstajala posebna okraj. blagajna za tržiški sodni okraj, ki so ga sestavljale pravkar našete občine, in okrajna blagajna je dejansko potem prevzela in do ukinitvenja plačevala vse stroške za meščansko šolo v Tržiču, to je do l. 1928., ko so bile z oblast-

Kako težko je bilo doslej po kuhanju očistiti kuhinjsko posodo! Z VIM-om je to igrača. VIM čisti hitro, ker vsebuje milo. Nesnago ne praska, marveč jo razkroji. To more samo VIM!

VIM

no uredbo organizirane enotne okrajne blagajne za politične okraje. Ta okrajna blagajna, ki je bila v klerikalnih rokah, ni prevzela stroškov za meščanske šole. Bivši oblastni odbor je to reč potrdil, toda tržiška občina se je v imenu ostalih občin obrnila na upravno sodišče v Celju, ki je njeno tožbo ugodno rešilo in obsodilo okraj. blagajno, da mora prevzeti stroške meščanske šole.

Med tožbo pa sta bili ukinjeni tako okrajna blagajna kakor ljubljanskega okrajna in je vsa imovina prešla z dolžnostmi vred na novoustanovljeno banovino. Ta je leta 1929. prevzela na svoje breme vzdrževanje meščanske šole v Tržiču, dokler ni letos zaradi izpada trošarine zaslula v težkoče, da izkusa bodoči proračun zmanjšati, kjer se količjak da. Zato je odredila, naj občine, katerim je doslej krila potrebščine za meščanske šole, znova sklepajo o kritju za potrebe, obenem pa je izjavila, da bo v nasprotnem primeru prisiljena predlagati ukinitve takih meščanskih šol. Moje tržiškega sodnega okraja so se znova oprli na razsodbo upravnega sodišča in dejali, naj vse meščanske šole brez razlike prevzame banovina v svojo oskrbo in naj za vse naloži, če treba, posebno meščanskošolsko doklado, zakaj vsa banovina ima od teh šol, ki jih v resnici vzdržujejo le posamezne občine, enake koristi in je edino prav, da krije za nje stroške vsaka upravna enota. Upoštevajoč pa trenutni težavni finančni položaj banovine so pripravljene občine za eno leto kriti dve tretjini potreb, da se med tem časom uredi banovinske finance.

Sestanek je potekel v polnem soglasju in ga je prav spretno vodil sreski načelnik g. dr. Ogrin sam. Zastopane so bile vse občine razen Sv. An. Potrebe meščanske šole znašajo za prihodnje leto 42.000 Din. Navzočni so tudi govorili o dejstvu, da mora upravljatelj meščanske šole plačevati v državo blagajno stanarino za naravno stanovanje, čeprav je poslopje last mestne občine tržiške, ki se je v tej zadevi pritožila na pristojno mesto. Upamo, da bo rodil sestanek zaželjene uspehe.

V veselem spominu Vam ostane

v planinah preživeli dan le tedaj, če nosite dobro se prilagajočo po meri izdelano obnavljive krmove juhtovine. Taki čevlji vas ne žuljijo nikoli.

Brata Naglič, industrija čevljev, Ziri. Zahtevajte prospekte! Nadrobna prodaja A. GOREC, Ljubljana, palača ljubljanske kreditne banke.

Franc Lehárjeva

svetovno znana opereta prekrasnih ariz in čarobnega petja

Friderika

Sodelujejo:

Paul Hörbiger,
Ida Wüst,
Else Elster,
Otto Walburg,
Adele Sandrock itd.

V najboljši zasedbi prvovrstnih pevcev!
Komorni pevec in član berlinske državne opere H. H. BOLLMANN

v vlogi mladega Goetheja
Mady Christians
kot hčerka pastorja v Sesenheimu.

Romantično sentimentalna epizoda v velikih, globoko občuteni ljubezni dveh mladih src!

Jutri v nedeljo krstna predstava za vso državo!

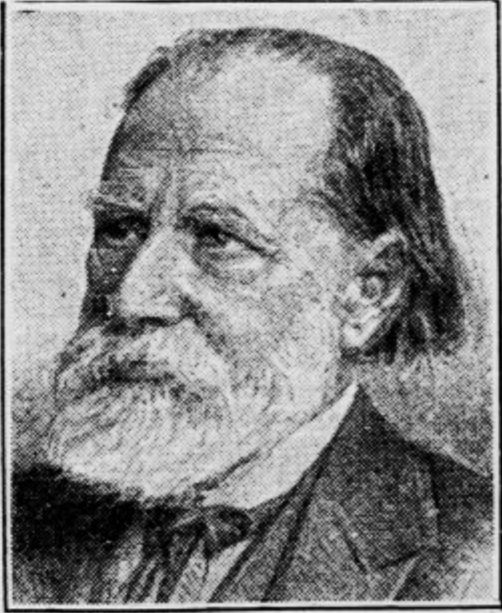
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

KULTURNI PREGLED

Arnold Luschin — Ebengreuth

V Gradcu je umrl v srečo v visoki starosti 91 let učenjak mednarodnega slovesa, ki ga smemo deloma tudi mi šteti med svoje rojake, Oče Arnolda Luschina je bil rojen 1807 v Ravnem polju pri Ribnici kot sin kajzarja in je preživel tekmo svoje uradniške kariere, ki ga je vodila po vseh koncih nekdanje habsburške monarhije, nekaj let tudi v Novem mestu kot državni pravdnik, v letih 1863. do 1875. pa je bil predsednik deželnega sodišča v Ljubljani; pridobil si je tudi plemstvo s pridevom von Ebengreuth (t. i. Ravni dol). Njegova mati, Dunajčanka Terezija Rudesch, pa izhaja iz znane ribniške rodbine. Tudi sin, ki se jima je rodil v Lvovu 26. avgusta 1841, je preživel del svoje osnovne in srednješolske dobe v Novem mestu in v Ljubljani. Nato je študiral v Gradcu jus, toda mnogo bolj so ga že od gimnazije sem zanimala numizmatika in druge zgodovinske pomožne vede; končno je našel kompromis med obojima, ko se je l. 1869. v Gradcu habilitiral za nemško in avstrijsko pravno zgodovino. L. 1873. je postal izredni in osem let pozneje redni profesor; na tej stolici je ostal doslej do svoje upokojitve in prišel tako v stik tudi s celimi generacijami naših študentov.

predvsem v dveh smereh. Bavil se je z zgodovino teritorialnega formiranja, ustave in uprave nekdanje habsburške monarhije in predvsem tako zvanih avstrijskih dednih

dežel, h katerim so spadali tudi naši kraji. Za to važno historično panogo, brez katere danes ni mogoče razumeti niti politične niti gospodarske zgodovine, je napisal

Luschin svojo »Österreichische Reichsgeschichte, ki je v nekaterih ozirih zastarela, v celoti pa še danes osnovno delo svoje stroke. Še večji sloves si je pa pridobil Luschin kot numizmatik; začel je zbirati stare novce kot sedemletni deček, nabral si je svojo zbirko, napisal nešteto razprav, med njimi svojo »Allgemeine Münzkunde und Geldgeschichte des Mittelalters und der neueren Zeit«, in veljal že v zadnjih letih za najboljšega strokovnjaka za srednje- in novoveško numizmatiko med Nemci. To je tem bolj važno, ker numizmatika danes ne zanima več samo zbiralce novcev, ampak je postala zelo važna pomožna znanost gospodarske zgodovine, posebno za vprašanja trgovine in finance. — Luschinovo znanstveno delo je bilo tudi priznано in upoštevano po znanstvenem svetu; bil je med drugim tudi član bivše avstrijske gosposke zbornice.

V politiki se je Luschin čutil vedno Nemca, kar je razumljivo zaradi vzgoje in okolja, v katerem je živel. Pripadal je generaciji, ki je bila morda še bolj avstrijska, oziroma štajerska, kranjska itd., kakor pa nemška in je zato mogla gledati tudi na nemške narode Avstrije z večjo objektivnostjo, kakor pa mlajši rod. Le enkrat je posegel Luschin v borbo proti nam: s svojo tendenciozno knjigo »Die Zerreißung der Steiermark« (1921).

Vendar pa Luschin zasluži, da ga ohranimo tudi mi v dobrem spominu. Bil je učitelj neštetim našim dijakom, njegove razprave iz zgodovine javnega prava in iz numizmatike so velike važnosti tudi za nas.

Njemu se imamo predvsem zahvaliti za genialnega Vladimirja Levca, ki nam ga je nato — 27 let starega — ugrabila jetika kot univerzitetnega profesorja v Freiburgu v Švic. In kontno še nekaj: Luschin se ni pečal z našo preteklostjo le v svojih širših konceptih. Bil je časten član našega Muzejskega društva in se od svoje prve razprave, ki je veljala vprašanju ljubljanskih novcev in izšla v »Mittheilungen des historisch-antiquarischen Vereins für Krain« l. 1864., pa vse do svoje razprave o baroni Raigersfeldih v langove zadnje razprave — ni prenehel specialno zanimati za preteklost svoje ožje »kranjske« domovine. — Fr. Zwitter.

Begovičeva igra na „Sceni dobrih autorjev“

Praga, v decembru. Združenje slovanskih žena bo priredilo tudi letos — prav kakor lani — ciklus ruskih, poljskih in jugoslovanskih avtorjev. V ta namen je najelo veliko dvorano Umelecke Besede, kjer na mali, toda intimni pozornici vsakih 14 dni nastopajo nepokliceni igralci Scene dobrih avtorjev. V bogatem in izbranem repertoarju so zastopani tudi Bolgari in Lužiški Srbi.

V sedanjih drugi sezoni je prišel prvi na vrsto Milan Begović, ki je o njem simpatični kritik Heidenreich spregovoril daljšo uvodno besedo. Nihče ne bi mogel boljše karakterizirati Begoviča. Dejal je, da je smoter njegove umetnosti — lepota. Naglasil je tudi dejstvo, da je Milan Begović eden naj-

izobraženejših hrvaških pesnikov in da si je s svojim talentom pridobil priznanje tudi v tujini. Obžaloval je, da velika praška gledališča ne posvečajo zadosti pozornosti temu duhovitemu Dalmatincu. Preverjen je, da se tudi v tem pogledu pripravlja preobrat na bolje.

Nato so pred docela polno hišo igrali »Ameriška jahta v splitskem pristanišču«. Ta presenetljiv obisk je dobro znamenje za Begoviča, kakor tudi za ostale jugoslovanske dramatik, ki čakajo, da se jim zopet odpro vrata Narodnega divadla. Če bo pri občinstvu še nadalje takšen odziv, tedaj se bodo za sedaj zaposlavljeni hrvaški, srbski, slovenski in bolgarski avtorji udomačili tudi v Pragi.

In uspeh premiere? Igralci so si prizadevali — zlasti A. Podherova (Phoebe) Salusova (Šivilja) in Novak (conte Keko), da bi z živim dialogom in dobro igro zabavali poslušalce. S tem ne maram reči, da Begovičovo delo ne bi bilo posebno prida. Ima tudi svoje dobre strani. Dejanje se razvija naravno, osebe so prikupne. Očitno je, da Begovič odlično pozna oder. Tudi tehnika zahteva talent; ne moreš se je zlahka naučiti, kako mislijo nekateri površni kritiki. Begoviču so bili dobri učitelji Francozi, Italijani in v tem primeru tudi Ivo Vojnovič. »Ameriška jahta v splitskem pristanišču« je odmev »Dubrovniške trilogije«. Isti ljudje, iste razmere, samo da je Begovič svoje metode, odnočno boljše variacije odigral v duru namesto v molu. Begovič se smeje svojim junakom, medtem ko Vojnovič preliva iskrene solze. Vojnoviču je prouč-

Skok čez kožo 10. XII. Tabor

Domače vesti

• 70 letnica Slovenskega zdravniškega društva. Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredila prihodnjo nedeljo 18. t. m. ob 10.30 v veliki dvorani OUDZ na Miklošičevi cesti praznino sedemdesetletnice obstoja z naslednjim sporedom: 1. nagovor predsednika dr. V. Meršarja; 2. pozdravi zastopnikov uradov in društev; 3. prof. dr. Alojzij Zalokar; Slavnostni govor. Vabljeni: gg. zdravniki in drugo cenj. občinstvo.

• Stare gosli. Pišejo nam: Posestnik Janez Arh v Srednji vasi pri Bohinju je bil že v mladih letih zelo navdušen za glasbo. Še danes, ko ima že nad sedem križev, kaj rad zapoje in zabrenka na cifre. Tako si je tudi poleg harmonike in drugih glasbenih instrumentov kupil pred 50 leti gosli za sedem goldinarjev. Ker so imele lep in čist glas, jih je skrbno čuval. Da bi imele gosli kako posebno vrednost, niti mislil ni. Lansko leto pa je slučajno čital v časopisu, da je bila v Rio de Janeiro prodana zbirka starih Stradivarijevih gosli za 150.000 dolarjev. Radoveden, kdo je izdelal njegove gosli, si je ogledal notranost teh in opazil napis: »Antonius Stradivarius Cremonensis Fabricat Anno 1716« Morda se bo našel kak zbiratelj starih, ki bi se zanimal za gosli. Seveda pa mora še strokovnjak ugotoviti, če so Arhove gosli res pristne Stradivarijeve.

Teokarović

Prvovrstno sukno
Največja izbira.
Tovarna prodaja lastne izdelke v magazinu Ljubljana — Gradišče 4 v Mariboru po zastopniku gosp. St. Šlibar, Prečna ulica 6.

Janko Pirjavec

Janko Pirjavec f. v Zagrebu je po dogotrajni bolezni preminil svetnik zagrebske direktorije državnih železnic g. Janko Pirjavec, po rodu Gorčan. Služboval je svojedobno na Južnem Tirolskem, pozneje pa v centralni direktoriji na Dunaju. Od zgodnje mladosti je bil zaveden in odločen Jugosloven. Bodi mu ohranjen blaž spomin!

Vestj iz zdravilišča na Golniku

• Vestj iz zdravilišča na Golniku. Bolniki, zdravniki in vse ostale osebe v tem vzornem zavodu tvorijo veliko družino, ki je iskreno povezana med seboj. To se je vnovič pokazalo na Miklavževem večeru, kjer je zavladala ob lepem, večinoma salj-sporodu tako blagodejno razpoloženje, ki zaleže več od najboljšega zdravila. Že pred popoldne je bilo v prostorih sester srečnih pristnično smiklavževanj, deca zavodskih nameščencev. Obeh prirediteljv so se polnoštevilno udeležili tudi gg. zdravniki s šefom dr. Neubauerjem na čelu. — V preteklem mesecu sta zapustila golniško zdravilišče g. kurat Anton Gole, ki se je začasno nastanil v Kovorju, in g. dr. Ivo Kanoni, ki je nastopil službo v Novem Celju. — Izpraznjeni mesti pa sta bili podeljeni primorskemu rojaku g. Josipu Budinu, ki je kot vojaški kurat služboval v Banji Luki, in g. dr. Pavlu Cernetovi, ki je že svojedobno služboval na Golniku.

Zagrebški peki so kakor znano izkušnja

Zagrebški peki so kakor znano izkušnja. Nj zvišati cenjo kruha, česar pa oblastvo ni dovolilo. Zidaj je dosežen sporazum glede krušnih cen tako, da bodo odšle vsi peki, prodajali bež kruh po 4,50, polbeli po 4, črni kruh pa po 3 Dln kg.

Smrt steklega otroka. V Zalogu pri Petrinji

Smrt steklega otroka. V Zalogu pri Petrinji je nedavno stekel pes ugriznil nekega otroka. Nevedni starš; otroka niso poslali v Pasteurjev zavod za zdravljenje in je otrok sedaj v groznih mukah umrl za steklino.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9. uri
PREMIERA duhovitega humorja, petja, muzike, veselja in zabave!
POPULARNA dunajska komičarka:
HANSI NIESE
Visočanstvo perica
Režija: Max Neufeld. — Muzika Leo Ascher.
Film, ki je na Dunaju in v Berlinu doživel triumfalni uspeh!
Poleg tega: Nov »Ufa« zvočni tečnik! — »Kongres Narodnih noš v Ljubljani«. Izdelala tvrdka Bešter.

Gospod župnik in gasilci

Gospod župnik in gasilci. V mali vasi nekje na Dolenjskem imajo gasilsko društvo, ki si je zgradilo skromen a lep dom. Društvo pa iz vzrokov, ki so povsod enaki in zato splošno znani, ne živa naklonjenosti domačega gospoda župnika. Ko je bil pred meseci v vasi nekaj požar, je župnik v cerkvi na tak način kritiziral nastop gasilcev, da so se čutiti člani uvažene in da so župnika tožili. Razprava je bila te dni v Ljubljani; zaslišanih je bilo več prič tožitelja in tožena. Župnik je bil obsojen na 180 Din globe in povračilo stroškov.

Poizkus samomora 13 letnega dečka

Poizkus samomora 13 letnega dečka. Komaj 13 letni pekovski vajenec Zvonko B. v Zagrebu je v samomorilnem namenu izpil večjo količino solne kisline. Našli so ga nezavestnega na njegovi postelji; ter poklicali reševalno društvo, ki ga je prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je resno. Kaj je mladoletnika privedlo do obupnega koraka, ni znano.

Napad s hudimi posledicami

Napad s hudimi posledicami. Pred dnevi so prepeljali v ptujsko bolnišnico hudo poškodovanega posestniškega sina Alojzija Polanca iz Čermelnjaka. Kakor je sam zgovorjal, je 2. t. m. v pljanem stanju zašel v listnjak posestnika Matije Čeha v Trnovskem vrhu, kjer je zaspal. V spanju pa je nenkrat začetil hude bolečine po vsem telesu. Ko se je prebudil, je zapazil, da ga obdružuje z vozno kočjo viničar Narat Jožef s Trnovskega vrha. Polanec se je zaradi udarcev onesvestil. Nezavestnega so prenesli v Ortnovo hišo, kjer so mu rane izprali in od kod ga je njegov brat spravil domov. Prvo zdravniško pomoč je nudil Polancu zdravnik g. dr. Potrč v Janjevcu, ki je ugotovil, da ima Polanec celo levo stran glave v eni sami rani in da so poškodbe hudega značaja, zaradi česar je zdravnik odredil prevoz ranjenca v ptujsko bolnišnico. Narat je dejanje napram otročnikom hladno priznal. Zadeva je ovadena sodišču.

Vandalizem v gozdu

Vandalizem v gozdu. Veliko škodo je nekdo napravil posestniku Maksu Henigmanu iz Dolenjskih Toplic s tem, da mu je obelil 78 lepih smrekovih debel, ki jih bo moral sedaj posekati. Oblastva naj store vse, da izsede zlikovca, ki zasluži eksemplarno kazen.

Franz Josefova grenčica izvrstno sredstvo proti prebavnim motnjam

Franz Josefova grenčica izvrstno sredstvo proti prebavnim motnjam in gorodč.

Obteke in klouke kemično čistiti, barva, plisira in jika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

• Zahvala. V dneš 3. in 4. t. m. so mestni delavci izvršili nabiralno akcijo za brezposelne pod geslom »Delavec za delavca«. Ostali mestni delavci, ki so morali ostati v svoji službi, so pa prostovoljno nadomestili poklicno delo svojih tovarišev, ki so prevzeli nabiranje darov. Z neizmerno vrnemo so se mestni delavci vzajemno podpirali in med seboj tekmovali pri nabiranju daril v korist brezposelnim. Za to svojo plemenitost so bili deležni pri občinstvu splošnega priznanja in nabrali so nepričakovano veliko vsoto. V prijetno dolžnost mi je torej, da se vsem mestnim delavcem in uslužbencem za njihovo hvalevredno postrtovalnost in veliko človekoljubno delo do svojega bližnjega v svojem kakor tudi v imenu brezposelnih in pomankanje trpečnih družin iskreno zahvalim! Iskrena hvala tudi vsem darovalcem! Župan in mestni načelnik dr. Dinko Puc.

• Vera Misita, večletna prvakinja zagrebske opere, letos prva operetna pevka grškega mestnega gledališča, nastopi prvič v našem opernem gledališču in sicer v prvovrstno podani partiji opere »Viktorija in njen huzar«. Umetnica,

Ali potrebujete čistilno sredstvo?
Zgodaj jutraj dosežete normalno lahko noč izčiščenje, če vzamete prejšni večer 2-3 dražje ARTINA. Dobi- u se v vseh lekarnah. Vsebinska škatlice po Din 8-—

ARTINA

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. acc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

ki je naša rojakinja, Bosanka, je znana ne samo kot očarljiva operetna igralka, temveč svoje tudi kot izvrstna operna pevka. V Zagrebu je krefrala »Koštanec« z velikim uspehom. Poleg tega pa je nastopala v nešteti drugih operah z velikim priznanjem. Kljub uspehom pa je volil njen naravni temperament in notranji klic v opereto, kjer žanje nedeljno priznanje in veliko hvalo. Kritika naglašja, da jo poleg lepe pojave, tipične, orientalsko-bosanske zunanjosti, odlikuje njena elegantna, naravna igra, lep sočen, voluminozen sopran in okusne, najmodernejše toaleta. Vera Misita stoji nedvomno med prvimi pevkami opere ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v bližnjih sosednih državah. Njen nastop na deskah ljublj. gledališča je ne samo prvi marvej v tej sezoni najbrž tudi zadnji, ker večjejo odlično pevko razni dogovori z drugimi gledališči. Zato posebej opozarjamo vse ljubitelje našega gledališča na to gostovanje, ki bo vsakekor dogodit v naši operi. Vstopnice so v prodaji pri dnevni blagajni v operi, cene običajne.

• Slamičevo vince sladko, kakor sonce se iskri, kakor olje teče gladko, kakor ogenj greje kri.

Prijetna filmska opereta »Quick«

• Prijetna filmska opereta »Quick« z dražestno Liliano Harveyeo in slovednim filmskim zvezdnikom Hansom Albersom se predvaja v Eitnem kinu Matič. Zgodba se vrši v letovišču, kjer se 21 letna plavalaska Eva (Lilian Harvey) zagleda v varietelu v drznega Quicka (H. Albers) kralja vseh klovnov. Sledijo napeti prizori, da gledalci z zanimanjem sledijo zgodbi do konca. Lepa scenerija in prijazna glasba tudi storita svoje, da je delo učinkovito. Film »Quick, ki se bo predvajal še danes, je bil povsod po svetu, kjer so ga dajali, deležen velikega uspeha.

Plesna šola Svobode

• Plesna šola Svobode drevi ob 20. uri v Delavski zbornici.

• Kot alpinist na lednikih Groenlanda je naslov zanimivemu predavanju, ki bo v torek 13. t. m. ob 20. v veliki dvorani hotela Uniona. Predavatelj, znan alpinist Hans Erl v Monakovega nam bo opisal svoje drzne podvige na plavaljce ledne gore in zaledene stene goenlandskega gorovja. Petmesečna doba, ki jo je preživel na Groenlandu s filmsko ekspedecijo dr. Franka, ki je smel največji naravni film »SOS Eisberg«, v katerem tudi nastopa, mu je omogočila toliko edinstvenih doživljev, da bo njegovo predavanje izredno zanimivo. Predavanje bo spremljalo 150 nenadkriljivih diapozitivov. Krasne povečave iz tega predavanja so v izložbenih oknih. Prodaja vstopnic v Matični knjigar.

Samo še danes nepreklidno zadnji-krat ob 4., 1/8 in 9 1/2 zvečer

Lilian Harvey
Hans Albers

prvič združena v igri in ljubezni

QUICK

Za smeh skrbi znani komik

Paul Hörbiger in
Willy Stettner

Nov »Ufa« zvočni tečnik.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

• Cankarjev večer (XII. delavski praznik večer) priredita »Svoboda« in »Zarja« v sredo 14. t. m. ob 20. v dvorani; Delavske zbornice. Profesor Teplj iz Maribora bo predaval o Ivanu Cankarju. Recitirale se bodo pesmi Ivana Cankarja iz zbirke »Erotička«. Govorni zbor bo predvajal odlomek iz »Zgodb iz sanj«. Zaigrala bo »Zarja« Konservatorij Dermota bo zapel solistične speve. Nastopil bo tudi zbor pavskega društva »Krnovo-Trnovce«. Proslavimo obletnico smrti velikega slovenskega pisatelja z obilno udeležbo. Vstopnice po 3, 2 in 1 Din.

• U okviru decembrskih umetniških dni, ki jih priredi društvo »Krnac« bo jutri ob 11. v Jakopičevem paviljonu slovenske otvoritve umetnostne razstave slovenske pokrajine in človeka. Razstave se udeležijo cela vrsta likovnih umetnikov, tako da bo razstava prav zanimiva. Otvoritve bo prednašla radijska postaja. V torek 13. t. m. ob 20. pa se bo vršil v dvorani Delavske zbornice literarni večer poezije. Recitirali bodo svoje izbrane pesmi pesniki: Miran Jarc, Edvard Kocbek, Srečko Kosovel (v recitaciji drame), Jože Pogacnik, Anton Podbevšek, Anton Vodnik, Tone Seliskar in Božo Vodusek. Društvo »Krnac« vabi k otvoritvi razstave kakor tudi na literarni večer vse prijatelje umetnosti!

• Božični oratorij, največje delo Bachovih religioznih velikih skladb, bo izvajano v ponedeljek zvečer v Unionu. Bach je zbral božične dosodke v celoto. Evangelisti recitira svetopisemske besede, ostali solisti tekmujejo v stajnih arifjah, zbor blešči v polifonskih mestih in tudi orkester ni zadnji. Zlasti znamenita je tako zvana simfonia v pričetku drugega dela; je to predigra, ki nosi napis »In pastirji«; to bli v tistih krajih. Spada med najlepše Bachove skladbe. Koncert bodo izvajali mešan zbor, pomnožen orkester »Slovec in solisti Lovsetova, Škeril-Medvedova, Goslič in Rus; vodil ga bo Svetel. Navzlic ogromnim stroškom so cene navadne koncertne. Matična knjigmata prodaja že vstopnice.

• Dobrodelna akademija 5. in 6. januarja v prostorih Sokolskega doma na Taboru v prid brezposelnim in nujne podpore potrebnim družinam. Dobrodelna akademija priredita mestna občina in Rdeči križ v Ljubljani v velikem obsegu. Uprizori se bo »Kongres 1821«, ki se je vršil pred 111 leti z redutnim plesom v stari dvorani v Ljubljani. Prireditev se bo izvajala v dveh dneh, da se je bo moglo udeležiti tudi prebivalstvo z dežele ter se uživati v razmeri in slavnosti v Ljubljani pred več kakor 100 leti.

• Francoski institut v Ljubljani vabi na sklopično predavanje ki bo v torek 13. t. m. ob 21. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predavatelj g. Jean Lacroix, novi lektor francoskega jezika na naši univerzi, bo govoril o francoskih katedralah.

• Sokol I. Tabor poziva članstvo, da se udeleži v čim večjem številu pogreba umrlega brata Augusta Accetta. Pokojnik je bil zelo aktiven član in tudi dolgo vrsto let vodja godbenega odseka Sokola I še v predvojni dobi, zato je naša dolžnost, da ga spremlimo na njegovi zadnji poti; danes ob pol 15. iz mrtnišnice zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta. Kroj civilni z znakom!

• Ljubljanska podružnica Sadržskega vrtnarskega društva bo imela drevi ob 20. v Matični sobi gostilne pri »Sokolcu« Pred škofijo občni zbor z običajnim dnevnim redom.

• Božičnico v Trnovem priredi krajevna organizacija JRKD za Trnovo in Krnovo in poziva člane in prijatelje, ki hočejo sodelovati; pri njej na sestanek 12. t. m. ob 20. v Sokličevi gostilni. Zeleti bi bilo, da se priglasijo tudi več zavednih Trnovčan.

• Delavski oder »Svobode« uprizori v nedeljo 11. t. m. v dvorani Delavske zbornice četrti reprizo »Dobrega vojaka švečca«. Vstopnice se že prodajajo.

• Lutkovno gledališče Sokola I. na Taboru ponovi jutri ob 16. slijano uspelo prireditev v 8 slikah »Martin Krpanec«. Zasedba kakor pri premieri. Na obilno udeležbo vabi odbor.

• Zveza ruskih oficirjev nas prosi za pojasnilo, da sta na poslovilnem večeru g. divizionarja Bogoljuba Hlača bila navzoča predsednik general Bogojevič in član odbora polkovnik Loser. V imenu ruskih oficirjev se je odhajajočemu g. divizionarju zahvalil predsednik Zveze g. general Bogojevič, dočim je bilo v poročilu po pomoti navedeno, da je govoril navzoči general Brovinc, ki ni včlanjen v organizaciji ruskih oficirjev v Ljubljani.

• V poročilo šišenskega Sokola se je vrnila pomota. Peta namreč ni gđ. Suhmarjeva, nego gđ. Laharnarjeva.

• Člane Fotokluba Ljubljana opozarja odbor, da se bo vršil drugi letni redni občni zbor 12. januarja 1933. ob 20. v Matični sobi; gostilne pri »Sokolcu« z dnevnim redom po § 10. društvenih pravil. Obenem jih poziva, naj pravočasno poravnajo svoje obveznosti do kluba.

• Ravnateljstvo državnega konservatorija priredi v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. produkcijsko gostenje konservatorija v soboto 17. t. m. ob pol 18. v Filharmonični dvorani. Podrobnosti sledijo.

• Efektna loterija zadruge »Poštni dom« v Ljubljani. Zadele so: 1. dobitnik (pohitvo za kompletno spalnico s posteljinno in oprava za kuhinjo) srečka 9288; 2. (kompletna spalnica) 506; 3. (sivni stroj) 8830; 4. (kolo možko ali žensko) 9536; 5. (blago za možko obleko in podloča) 2881; 6. (gramofon s ploščami) 14.993; 7. (praščič) 7624; 8. (jedilni servis) 13.720; 9. (bala najfinejšega šifona) 9101; 10. (1100 kg trboveljskega premoga) 2233; 11. (1100 kg trbovelj. premoga) 12.899 in 12. (jedilni pribor za 6 oseb) 3669. Poleg teh je bilo izžrebanih še 438 manjših dobitkov.

• Neoreča ne počiva. Misarja Martina Trojana z Jesenic je večraj dopolne podri na cesti neznan avtomobilist. Trojana, ki je pri tem dobil hude notranje poškodbe so odpeljal; v splošno bolnico v Ljubljano. Tam se zdravi tudi 5 letni Francek Požarček iz Mengša, ki je doma tako ne srečno padel, da si je zlomil levo nogo.

• Iz tatiške kronike. Ob belem dnevu je vlomil neznan človek v stanovanje Franca Grabnarja v Mostah. Ukradel je rjavo letnico s 530 Din, 3 moške srajce, srebrno možko uro fin par metrov manufakturnega blaga. — V stanovanje Ivana Čuka v Zeljarski ulici je takisto prišel na obisk prav nezaželjeni gost. Izgledal je z večjim kovčgom, v katerem je bila nova možka obleka, malo nošena rjava obleka, 6 parov splošnih nogavic in več dokumentov. Pozabili pa n vzeti tudi 600 Din vredne suknje, ki je last Čukovega sostanovalca Franceta Puca. Skupna škoda znana

Velosa
Mirno boste spali,
ako napravite svojo kopal z zdravila Velosa-tableto iz smrekovega igličja.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno od Din 3.50 za tableto.

3000 Din. — Na Prulah so predsmočnijski našim še dobro obranjeni, čeprav nezoljko zanemarljivo črno plesnako kolo, ki ima ravno krmljo in na desnem ročaju gumijast, na levem pa lesen obroč. Lastnik naj se zglast na poljojski upravi, v kriminalnem oddelku.

• Ukinitev električnega toka. Fajska elektrarna sporoča, da bo jutri od 8. do 9. prekinila za mariborsko mestno omrežje električni tok. Napravo je smatrati v tem času kot priključeno.

• Za brezposelne sta darovala mestni občini ljubljanski g. Josip Kosler in soproga 500 Din namesto venca na kisto g. inž. Rudeža. Iskrena hvala.

• Preporočilo. Bo imej drevi redno plesno vajo. Zadežniki bodo imeli pouk že ob pol 20. Mojster g. Jenko bo učil nadaljnje slike posebnih plesov. Bodite točni. Drugi teden bo slavnostna akademija v Unionu, zato bo običajna plesna vaja odpadla. Vstop bo dovoljen le proti dijaški legitimaciji; in gostom, uvedenim po članhi.

• Drevi plesna večja portekojce Jenkove šole v Kazini.

• Zamenjal je v nedeljo 4. t. m. v Kajfeževi gostilni v Gaveli ničil neki gospod zimsko suknjo. Prosim, da jo vrne istotja, kjer dobj svojo.

Iz Maribora

• Humanitarna prireditev v Rušah. Jutri ob 17. bo priredila osnovna šola v Rušah v šolskem domu Goljevo mladinsko igro »Peterskove poslednje sanje«. Čisti dobitke je namenjen za obutev bednih delavskih otrok.

• Neoreča delavca. V Bistrici pri Mariboru se je v sredo ponesrežil progovni delavec Alojzij Rep. Na nogo mu je padel težak kamen, ki mu je zdrobil stopalo. Ponesrečenec se zdravi v mariborski bolnici.

• Pobje. Na praznik zvečer sta popjala v Zoharjevi gostilni na Tržaški cesti šoferja Albin in Slavko iz Krčevine. Ko sta se precej upljaniša, sta začela goste izzvajati v italijanščini. Postavili so ju na hladno, naker je nastal pred gostilno pretep, med katerim je Albin z nožem zabol del učitelja H. v levo stegno. Poškodovanca so morali prepeljati v bolnico, dočim so Albin in Slavko prepeljali v zapor.

• Roparski napad. V četrtek okrog 21. so napadli štirje možki v Koškah 24 letnega ekonoma Stefana Glasera. Odvzeli so mu črn kluboc in sivo zimsko suknjo, v kateri je imel listnoco s 100 Din. Med napadalcji je Glaser spoznal svojega znanca Franceta K. in ga ovađil poklicji. Veeraj jutraj je policija Franca aretirala, ta pa je izdal tri svoje tovaršiške in sicer brata Alberta in Antona S. ter Ludvika O. Vsi trije so bili aretirani. Pri zaslišanju so krivdo odločno tajili, kljub temu pa so bili izročeni sodišču.

• Kuhinjska zgodba. Že delj časa je bila uslužbena pri neki mariborski trgovki za kuharico Alojzija V. Nedavno je trgovka kuharico izročila 2500 Din za nakup krompirja, ki si jih je pa ta obhrablja, češ da že devet mesecev ni prejela nobene plače. Končno besedo bo izreklo sodišče.

• Vse morske ribe na večeršnjem ribjem trgu so pokupili mariborski gostilničarji. Drugemu občinstvu je ostalo na razpolago samo nekaj rib iz domačih vod. Krapci so bili po 12 Din.

Iz Celja

• Osebna vest. Po 10 letnem službovanju v Celju je ta teden odšla strokovna učiteljica gđ. Neža Zadravka s tukajšnje dekliške meščanske šole na novo službeno mesto. V Celju je počevala v veliko zadovoljstvo učenec, zlasti pa staršev. Učiteljski zbor je izgubil s njo dobro tovarišico. Iskrena želja učenec in učiteljice, da bi se gđ. Zadravka kmalu zopet vrnila v Celje.

• Na ljudskem vseučilišču je predaval v torek zvečer vseučiliški profesor g. dr. Branimir Gušić iz Zagreba o planinah Prokletija na jugoslovensko-albanski meji. Opisoval je Methižo, Visoke Dečane in delno neraziskane planinske pokrajine, podal je kulturno sliko tamošnjega, pa večin arnavskega prebivalstva, razložil pot, kjer se je l. 1915. umikala srbska vojska, ter označil lepote in posebnosti mogočnega gorovja, katerega srednji del je brez vode in rastlinstva. Števitim poslualcem je tudi predvajal izredno lepe sklopične slike s tega skrivnostnega predela Evrope.

• Mladinska igra v mestnem gledališču. Na praznik 8. t. m. so uprizorili člani celjskega Dramskega društva v mestnem gledališču Goljevo otroško pravljico »Jurček in skrbni režiži«. Sadarjevo. Naslovno vlogo je igral s samozavestjo, prikupljivostjo in rutino mail, nadarjeni Verderber. Resnično komični in originalni figuri sta podala g. Zemljini in Perc kot muzikanta Trobenta in Piščalka. V manjših vlogah so uspeli zlasti ga. Sadarjeva, gđc. Kranjčeva ter gg. Velušček, Pogacnik in Cebular. Nastopi statistikov so bili prav za domačiji. Scenerija in obleka so bile primerne, iluminacija v splošnem tudi. Predstava je bila dobro obiskana, mnogo je bilo zlasti mladine, ki se je priskočno zabavala. Celjski igralci zaslužijo vso pohvalo za lepi popoldan, ki so ga nudili dečji pa tudi odraslim. R. P.

• Trgovine na zlato nedeljo. Združene trgovce za mesto Celje opozarja člane in občinstvo, da bodo trgovine v nedeljo pred božičem (na zlato nedeljo 18. t. m.) odprte od pol 8. do pol 12. medtem ko bo na državni praznik 17. t. m. delo počivalo ves dan.

• Prihodnji članski sestanek JRKD za mesto Celje bo 14. t. m. ob 20. v Celjskem domu.

• Mestni kino. Danes ob 20.30 prvič jugoslovenski zvočni film »Melodija 1000 otokov«, delo Celjana Maska Osvatiča ml., ki igra tudi glavno vlogo. Krasni posnetki Dalmačije in narodne pesmi.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

plemstva zalozara, Begoviču sujet za komedijo. »Dubrovniško trilogijo«. je spesnil plemič, »Ameriško jahto« v splitskem pristančiču človek iz ljudstva in iskren demokrat. Vojnovičevi »Posrijani« igrajo melodramo, a Begovičevi »Spličani« po opereto. Stari in novi svet! Čudim se Begoviču, ki je dovolj iznaidljiv in lokav, da ni našel kajšnega primernege skladatelja. Suiet je kakor nalaše za glasbo. Italijanske serenade, primorske popevke in ameriški tango, to bi bil pravi cociati za današnje operetno občinstvo. In tistih nekoliko utrinkov čiste poezije, ki so zablašali na palubi ameriške jahte, bi rešilo delo pred morečo enoličnostjo. Dva prva akta nimata nič kaj obito presenečeni, tretji je mnogo živahnější in zabavnejši. A to je vazo. zakaj konec ima v gledališču zelo velik pomen.

Toda vse to je bolj ali manj mrovanje, kakor ga čelajo večno nezadovoljni kritiki, ki že poklieno niso z ničemer zadovoljni. Lahkoverni in dobrotljivi poslušalci so se zabavali, smejali in odobravalj avtoriju, ki je bil srečen, da je našel tri dobre sodelavce: režiserja V. Liske, prevajaleca Jana Janušnika in slikarja K. Vrnanca. Prevod je preprost in jasen, režija diskretna in polna intimnosti, kakor to zahteva delo dalmatinskega pesnika. Dekoracije so bile pisane in dražestne kakor izraške, ki čakajo, da se jih dotaknejo roke veselih otrok. Glasovi branjev in petje so bili nevsiljivi, komaj toliko kot je bilo treba, da se zane lena fantazija današnjega nepoetično razpoloženega in sitega buržuja. Sedi in uživa, srežen, da se lahko od srca naseje, ker to

pospešuje prebavo. Skrbí so pozabljene in v blaženem brezdelju je prijetno gledati na Split, morje in mesečino, ki je s svojo tišino in tajinstvenostjo omamila nasmehljaniha vrljkega komedioografa. Samo mandolina nam bi se odzvala in iluzija bi bila polna...

Za Otona Zupančiča

Za Otona Zupančiča. V zvezi s članki g. A. Lajovicja je preleto naše uredništvo več dopisov z dežele, katerih pisci se odločno izrekajo zoper kampanjo proti pesniku Otonu Zupančiču. Tako nam piše učitelj iz Mokronoga: »Nam učiteljem na deželi, ki »Veslega vinogradca« nismo videli, je bila »Slovenščevac« gonja popolnoma neumiljiva. Za nas je pesnik Oton Zupančič vzvišena osebnost in avtoriteta v literaturi; njemu brezpogojno zaupamo. In trdno smo prepverjeni, da je to, kar je odobrill pesnik Oton Zupančič, dobro in primerno in da kaj takega ne more očarati ne morale, niti kulture. Čemu torej gonja? Preverjen sem, da je vse to samo osebno maščevanje zaradi njegovih izvajanj v »Ljubljanskem Zvoncu«... Ne strinjani se z g. Lajovicjem, ko trdi, da smo Slovenci ogoljufani za Otona Zupančiča. Oton Zupančič je in ostane naš pomen. Njegova osebnost nam je toliko vzvišena, da ga blato, ki so ga znani ljudje metali nanj, ni moglo niti malo umazati. Njegove pesmi so v vseh naših člankih in iz njih neprestano govori vsej naši mladini; mladina ga bo spoznavala, spoštovala in ljubila tako, kot ga je doslej. Potrebno bi bilo, da bi gosp. Zupančič dobil še drugačno zadoščeno za

storjene mu krivice. Samo pri dosegdanjih člankih ne bi smelo ostati...«

Eugene Brieux umrl. Dne 6. t. m. je umrl v Nizzi francoski dramatik Eugene Brieux. Bil je po rodu Parizan in po poklicu dolga leta novinar. V dramsko literaturo je stopil že l. 1886., vendar je šele deset let pozneje dosegel svoj prvi večji odrski uspeh s komedijo »Blanchette«. Spisal je

Če bo mladina spoznala lepoto naše ožje domovine, jo bo tudi ljubila.

Album »Naši kraji in ljudje« s številnimi reprodukcijami v bakrotisku je namenjen malim in velikim. V njem so zbrani v krasnih slikah biseri naše domovine.

Je pa album tudi darilo trajne vrednosti. Pod božično drevesce mnogo teh Albumov. Po 20 Din jih dobite v Tiskovni zadrugi ter v oglasnem oddelku »Jutra«, Prešernova ulica.

Po pošti pa jih razpošilja

Uprava »Jutra«, Knafličeva ulica, Ljubljana.

Iz Tržiča

Požar v Kovorju, o katerem je »Jutra« že poročalo, je zakrivil smrt v Koširjevi družini. Gospodinja Marija je prvi trenutok prenesla udarec mimo. Ko pa je razburjenje pri drugih popustilo, je pri njej šele prav nastalo. V sredo zjutraj ob 7. jo je zadela srečna kap in je umrla. Zapisala je 5 otrok, od katerih najzastarejši služi vojake. Imela je komaj 40 let. Soprog Anton že itak ni trdnega zdravja in se tudi zanj boji. Pri tej priložnosti, ko izrekamo svojem pokojni Mariji Koširjeve globoko sožalje, pa nikakor ne smemo zamolčati nelegale obnasanja nekaterih gledalcev pri požaru, ki so kradi rešene predmete kar na delo. Splošno razširjeno je mnenje, da tatvina pri požaru ni tatvina, temveč da je to glede na ekološke celote dopustno. Pozivamo občestvo, da take pokvarjenosti energično zatrejo in storilce obtožimo kaznovano.

Lepo in mrtvo vreme je nastopilo. Tržiški drsanci pa upajo, da se bodo kmalu drsali na tržiškem drsališču, ki ga je agenci tržiški športni klub precej razširil. Planine vabijo s svojim zimskim sijajem in krože so pripravljene za zimsko sezono. Snubarske tečaje uvede Planinski dom na Kofc 25. t. m.

Davica je zahtevala med tržiško šolsko šolsko mladino tri obolenja. Oboli so otroci iz prvega in petega razreda osnovne šole, ki do desinfekcije šolskih prostorov nimata pouka. Starše opozarjamo, naj se ravnajo strogo po zdravniških odredbah, da se nevarna bolezen širje precej zatre.

Iz Kamnika

Zupanska zveza je sklicala v sredo dopoldne v dvorani gasilskega doma v Kamniku zborovanje, katerega se je udeležilo blizu 100 županov in občinskih odbornikov iz vseh občin kamniškega sreza. Pozdravil jih je kamniški župan G. Kratnar. Nato se je vršila volitev odbora zupanske zveze za kamniški srez. Najprej je župan G. Kratnar prebral pravila, nato pa je bil z vzklikom soglasno izvoljen odbor, predsednik Lojze Vavpotič, župan v Smarcu pri Kamniku, podpredsednik notar Anton Zevnik iz Kamnika, tajnik kamniški župan Franc Kratnar, odborniki pa so za Moravsko dolino Ignacij Tronc in Franc Benkovič, za Tuhijsko dolino Jože Cevc, za zahodni del sreza Franc Vode, Jože Jenko in Janez Tinar, za Domžale Fran Janežič in za Zupanje njive Karel Prelesnik. Za revizorje sta bila izvoljena Karl Novak, župan v Motniku in Anton Burkelja, župan v Zgornjem Tuhinju. Po volitvah je tajnik zupanske zveze G. Gorkič podal obilo praktičnih in koristnih nasvetov, ki jih bodo s pridom lahko uporabili pri reševanju svojih težkih dolžnosti, zlasti pa pri sestavljanju proračuna.

Kolo jugoslovenskih sester je letos namesto za božič obdarovalo siromake že za praznik ujedinitelja. Marljivo kolešice so kljub slabim časom zbrale lepo vsoto denarja in obdarovale skoro 140 siromakov. Revni šolski otroci, 37 dečkov in 34 deklic, so prejeli toplo perilo, 40 ženskam so razdelile manjše vsote od 20 do 50 Din v skupnem znesku 1160 Din, moški pa so prejeli perilo. Poleg teh pa so obdarovali še več siromakov iz okolice. Denar so kolešice zbrale s članarino in prostovoljnimi prispevki. Zhvala in priznanje!

Iz Novega mesta

Gostovanje članov ljubljanske drame v Prošetnem domu. Novomeščanom, ki so imeli pretekli mesec priliko videti člane ljubljanske drame v Rostandovi igri »Veste«, se bo nudil v torek 13. t. m. nov umetniški užitek. Igrala se bo Klavdova veličavna trojezanska komedija »XYZ«. Autor je rano umrl znameniti nemški pesnik. Igra je duhovita, komična in

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani. Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druge najnižjo temperaturo.

9. decembra

Ljubljana 7, 767.1, 0.0, 90, ENE1, 10, 2.2, sneg, Ljubljana 13, 767.0, 1.0, 90, NE2, 10, —; Maribor 7, 766.8, —1.0, 90, mirno, 10, 1.0, sneg; Zagreb 7, 767.2, 1.0, 90, ENE2, 10, 1.0, sneg; Beograd 7, 767.3, 2.0, 80, E2, 10, —; Sarajevo 7, 766.5, —1.0, 90, mirno, 10, —; Skopje 7, 767.5, 3.0, 90, mirno, 10, —; Split 7, 761.4, 9.0, 70, ENE4, 10, —; Kumbor 7, 760.5, 13.0, 90, ESE2, 10, 12.0, dež; Rab 7, 762.9, 6.0, 60, mirno, 10, —; Temperatura: Ljubljana 2.0, 0.0; Maribor 2.0, —2.0; Zagreb 4.0, 0.0; Beograd 3.0, 1.0; Sarajevo 0.0, —2.0; Skopje 9.0, 1.0; Split 8.0, 7.0; Kumbor —, 12.0; Rab —, 4.0. Sonce vzhaja ob 7.26, zahaja ob 16.18. Luna vzhaja ob 13.40, zahaja ob 4.6.

dovtipna. V igri nastopijo prve moči ljubljanske drame: Slavčeva, Jan, Lipah, Skrbinskih in Zelezuk. Režijo vodi Skrbinskih. Igra se je igrala v Ljubljani z velikim uspehom.

Iz Konjic

nj— Osebnosti. Z redom jugoslovenske kroge V. stopnje je odlikovan tukajšnji šolski upravitelj g. Hinko Sel. Čestitamo! — Sodnik tukajšnja okrajnega sodišča g. Petrič Maks je premeščen k okrajnemu sodišču v Trebnju. Na njegovo mesto pride g. Logar Franjo, sodnik iz Maribora.

Iz Ptuj

— Ustanovitev pedagoškega krožka. Tudi naši pedagogi so začutili potrebo ustanovitve lastnega krožka. V nedeljo 11. t. m. ob pol 10. bo v ta namen ustanovni občni zbor v mestni posvetovalnici

pod okriljem pedagoške centrale v Mariboru. Pripravljali odbor vabi na zbor vzgojitelje vseh kategorij, profesorje, učitelje, starše in druge zanimance.

— Kino »Redi križ« bo predvajal danes in v nedeljo zvočni film »Nevzvesti Eckerhard«.

Iz Ljutomer

lj— Lovski pogoni se vrše v naši okolici po trkrat na teden. Dolgouchi so se tam, kjer lovcu čuvajo divjačino in ni preveč divjih lovcov, zelo razmnožili. Tako je padlo na lovu v Lukaveh 96 zajcev, v Ilješevcih 63 v Veržetu 68, na Krapju 55, v Stari novi vasi in Bručanah 86 in smrkaj, na Grlavi pa 105.

— BLED. Zvočni kino Bled bo danes in jutri v nedeljo predvajal nemški film »Bohemska ljubezen« in najnovejši tehnik.

Gospodarstvo

Pred novo ureditvijo plačilnega prometa z Italijo

Beograjski »Trgovinski glasnik« prinaša v večerjšnji številki pod naslovom »Za slobodan transfer s Italijo«, zanimive informacije glede bodoče ureditve plačilnega prometa z Italijo. Te informacije potrjujejo tolačenice, ki ga je glede funkcioniranja kliringa podalo »Jutra« že v številki od 12. novembra. Glede na bojazen naših izvoznikov zaradi funkcioniranja kliringa smo takrat poudarili med drugim naslednje momente: »Najprej je treba pribiti dejstvo, da dolguje naše narodno gospodarstvo italijanskemu prav znatne zneske, zakaj če ne bi bilo tako, ne bi Italija imela povoda izvažati pritisk na nas, kajti italijanskim merodajnim krogom gre predvsem za to, da se ti stari trgovski dolgovi poravnajo, v principu pa so, kakor vse kaže, proti kliring-skemu sistemu, ki tudi v najugodnejšem primeru le ovira medsebojno trgovino.« Do končne poravnave naših starih obveznosti je priključiti, da bo kliringški promet z Italijo funkcioniral »iz stroja kliringa in iz raznih določb pogodbe se da sklepati, da se ima sedanja določba, po kateri izplačuje Italija le 15% naši Narodni banki v devizah (kar je glede na našo veliko aktivnost trgovske bilance premalo), obdržati le toliko časa, dokler ne bodo poravnane naše stare obveznosti in ne bo nastopil aktivni saldo v našo korist. V nasprotju z drugimi kliringškimi pogodbami nima pogodba z Italijo nikakih določb o tem, kako se bo izravnal nastali saldo. Zato pa vsebuje določba, da imajo sporazumi glede predvidenih stvari med našo Narodno banko in italijanskim institutom za plačilni promet z inozemstvom polno zakonsko veljavo in je to rj dana možnost, da se naša Narodna banka, čim nastopi saldo v našo korist, sporazume z italijanskim institutom glede izravnave salda.«

»Trgovinski glasnik« prinaša sedaj od ovidno informirane strani naslednje informacije:

Kliringški sporazum z Italijo, ki je stopil v veljavo 1. novembra t. l., je sklenjen za dva meseca in se avtomatično podaljšuje za mesec dni, če se 15 dni pred koncem roka ne odpove. Sporazum velja torej zaenkrat do konca t. l., če pa ne bo 15. t. m. odpovedan, potem velja do konca januarja, itd.

Do kliringa z Italijo je prišlo zaradi tega, ker so se terjatve italijanskih izvoznikov v naši državi na začasno vezanih dinarskih računih precej nakopičile in ker nam ni bilo mogoče, da te terjatve izplačamo naskrat v devizah (preko 80 milijonov Din). Zakaj je prišlo do blokiranja (zapore) teh italijanskih terjatev v naši državi, ko mi od Italije dobivamo mnogo več deviz, nego jih dajemo Italiji, to je vprašanje, s katerim se zaenkrat nečemo baviti. Glavno je, da smo

imeli vezane znatne italijanske terjatve in da je bilo treba te vezane račune likvidirati. Pot za likvidacijo pa je bil kliring, sklenjen v Rimu 22. oktobra t. l.

Po členu 7. kliringškega sporazuma se od vplačil italijanskih uvoznikov jugoslovenskega blaga stavi 15% v devizah na razpolago naši Narodni banki. Od ostalih 85% od vrednosti našega izvoza, ki jih Italija zadržuje, pa gre 40% za amortizacijo starih italijanskih terjatev v naši državi (na vezanih dinarskih računih), 45% pa za izplačilo tekočih blagovnih plačil.

Čeprav kaže naša trgovinska bilanca z Italijo redno aktivni saldo od kakih 60% našega izvoza, določa sporazum izplačilo 15% našega izvoza v devizah. Iz čl. 7. sporazuma pa se vidi, da taka ureditev izplačil naših terjatev v devizah ni morda rezultat kakih merkantilističnih težnje Italije, da bi na ta način zmanjšala svojo pasivnost v trgovinski bilanci z Jugoslavijo, temveč je rezultat nene upravičene težnje, da, četrudi polagoma, zadržujot del naših terjatev, pride do plačila svojih terjatev, ki smo jih mi blokiral. Kadar pa bodo ti stari naši dolgovi amortizirani, lahko pričakujemo, ali da nam bo Italija stavila na svobodno razpolaganje (v devizah) še ustrežot del vrednosti našega izvoza (40%), kar bi s se, danjimi 15% dalo skupaj 55% vrednosti našega izvoza, ali pa da bo znova dopustila svobodno transfer deviz v Jugoslavijo.

Vsekakor je treba pazno zasledovati razvoj amortizacije naših starih obveznosti in stremeti za to, da se čim prej konča, kar bi nam omogočilo normalizacijo plačilnega prometa. Strokovniki so svoj čas smatrali, da bo ta amortizacija končana v dveh mesecih, zato je očitno sklenjen kliring za dva meseca. Zdi se, da so bila ta pričakovanja dobro osnovana, kajti po dobljenih informacijah bodo italijanske stare terjatve najbrž odplačane že v pričetku priložnega meseca. Tako lahko pričakujemo, da bodo momenti, ki so nam narekavali sklenitev kliringa, v kratkem odstranjeni in da homo dosledno pristopili k novi ureditvi oplačilnega prometa med našo državo in Italijo.

V tem primeru bomo pred alternativo: ali nadaljujemo z zgotovim odstotkom (45%) našega izvoza s kliringškim obračunanjem (tako da se nam izplača v devizah 55%), ali pa da se vrnemo k svobodnemu transferu deviz v plačilnem prometu z Italijo. Zdi se nam, da nam naši interesi diktirajo poslednjo solucijo, ker so naši izvozniki v režimu kliringa na italijanskem tržišču v težjem konkurenčnem položaju in ker prinaša kliring razne neugodne omejitve in formalnosti.

Povečana likvidnost na denarnem trgu

Kakor je soditi iz gibanja privatnih žirovnih vlog pri Narodni banki in čekovnih vlog pri Narodni banki in čekovnih vlog pri Poštni hranilnici, se je likvidnost na našem denarnem trgu zadnje mesece precej povečala. Po izkazu za november so čekovne vloge pri Poštni hranilnici ob koncu novembra prvič prekorakile mejo 1 milijarde dinarjev, nasproti 893 milijonom ob koncu oktobra. Žirovne vloge pri Narodni banki in čekovne vloge pri Poštni hranilnici kažejo za zadnji 2 leti naslednje značilno gibanje:

	Pri Nar. banki	Pri Pošt. hran.	Skupaj
31. dec. 1930	667	979	1646
30. jun. 1931	708	842	1550
30. sept. 1931	287	703	990
31. dec. 1931	326	800	1126
30. jun. 1932	453	825	1278
30. sept. 1932	450	833	1283
31. okt. 1932	466	893	1359
30. nov. 1932	582	1001	1583

V septembru preteklega leta, ko je kreditna kriza bila na višku, je skupna vsota žirovnih vlog pri Narodni banki in čekovnih vlog pri Poštni hranilnici padla pod 1 milijardo, ob koncu preteklega meseca pa se je vsota teh razpoložljivih denarnih sredstev zopet dvignila preko polarduce milijarde.

Veliko obrtniško zborovanje v Kamniku

Obrtnišvo kamniškega sreza je imelo v četrtki velik zbor v Domžalah. Obsežna dvorana godbenega doma, kjer se je vršil dopoldne zbor, je bila ob napovedani ur nabito polna. Na zbor je prišlo okrog 250 obrtnikov.

Predsedoval je zboru predstavnik obrtnišva kamniškega sreza v Zbornici za TOI mizarski mojster g. Janez Vrečar iz Domžal. Ob otvoritvi je pozdravil navzoče zastopnike zbornice in sicer zborničnega podpredsednika in načelnika obrtnega odseka g. Josipa Rebeka, člana zborničnega trgovskega odseka in načelnika Gremila travcov v Kamniku g. Antona Stergarja in zborničnega tajnika g. dr. Jos. Pretnarja, dalje načelnike obrtniškega zadruga kamniškega sreza. Nato je omenil, da se zbor vrši z namenom, da obrtnišvo kamniškega sreza na eni strani obravnava nekatera najvažnejša obrt-

niška vprašanja, na drugi strani pa izrazi svoje želje in zahteve glede izboljšanja svojega teškega gospodarskega položaja, da jih bo mogoč kot nlegov predstavnik v Zbornici TOI predložiti na merodajnem mestu, osebno ob priliki zasedanja odsekov in plenuma Zbornice TOI, ki se bo vršilo prihodnji teden. Po lepih uvodnih besedah o težkem položaju, v katerem je obrtnik, trgovec in gostilničar kamniškega sreza, je podal besedo zborničnemu podpredsed. g. Rebeku. Ta je v izbranih besedah omenjal težkoče, ki se pojavljajo v borbi za pravice in izboljšanje gospodarskega položaja slovenskega obrtnišva. Potrebno pa je, da ima zbornica v svojem delu za dobrobit obrtnišva zaslanbo in zaupanje v obrtniških vrstah samih. Obrtnišvo bo imelo ugled in bo moglo uveljaviti svoje zahteve le, če bo nastopalo v važnih gospodarskih stvareh solidarno in če opusti spore in razprtije, ki se žalibog pojavljajo v najkritičnejših časih. Če hočemo najti pot iz teškega gospodarskega položaja, je potrebna združitev vseh gospodarskih slojev, kakor nam dalejo dober vzgled na drugi strani delojemalci, ki med seboj ne delajo razlik.

Sledilo je stvarno poročilo zborničnega obrtnega referenta g. dr. Pretnarja o položaju, ki ga je med obrtništvom ustvarila teška gospodarska kriza. Navajal je konkretne, s statističnimi podatki podprte podatke o nazadovanju obrtniške zaposlenosti omenjal je razne najvažnejše zbornične akcije za pobijanje šušmarstva, za davčno razbremenitev obrtnika, za pospeševanje strokovnega podviga obrtnega stanu ter končno v kratkih potezah pojasnil tudi vprašanje obrtniškega zavarovanja. Zborovalci so njegova izvajanja sprejeli z velikim odobravanjem.

Temu poročilu, ki je tvorilo nekako podlogo debati, so sledili govori in konkretni predlogi iz vrst zborovalcev samih.

Sedlarski mojster g. Mali iz Domžal je govoril o šušmarstvu v kamniškem okolišju ter predlagal resolucijo za čim rigoroznejše nastopanje proti šušmarjem, opozarjal je, da so v veliki meri krivi tudi obrtniki sami, ker se ne zavedajo svojih stanovskih dolžnosti. G. Pollak, usnjarski mojster, in g. Hojak, iz Kamnika sta stavila predloge za decentralizacijo delavskega zavarovanja in proti povišanju zavarovalnih prispevkov, g. Polak še vrhu tega glede včlanjenja nekaterih obrtniških strok v obrtniške zadrugah. G. Senica, trgovec iz

Ta znak na žarnici pomeni: DOVRŠENO KAKOVOST, NEZNATNO PORABO ELEKTRIČNEGA TEKA VELIKO SVETLOBNO MOČ, EKONOMIČNO RAZSVETILJAVO,

Polno protivrednost Vašega denarja!

TUNGSRAM

DOVRŠENO ŽARNICO

Domžal, je predlagal resolucije, v katerih se zahteva boljše zastopstvo obrtnišva v davčnih odborih in uvidnejše upoštevanje obrtniškega gospodarskega položaja pri davčnih ocmntvah. V zvezi s tem je g. Menard iz Kamnika navajal primere čudnega postopanja pri izvrševanju rubeži zaradi davč. zaostankov proti trgovcem in obrtnikom. G. Brečelnik je predlagal, naj se ne zahtevalo brezobzorno predlaganje o plačilu davka, kadar gre za licitacijo državnih dobav, osebno pa ne v primerih, če obrtnik potrebuje tako potrdilo za izstavitve potnih listov za poslovna potovanja v inozemstvo, za nabavo monopolnih predmetov itd. Posledice takega postopanja niso v nikakem razmerju z namenom, ki ga ta predpis zasleduje. G. Cerar iz Moravč in g. Fajdiga iz Kamnika sta stavila predloge zaradi pavšaliranja gostilniških taks, ki obradenjuju gostilničarstvo neenakomerno in krivično. G. Hojak in g. Senica sta stavila tudi predloge glede avtoobusnih podjetij z zahtevo da se avtoprometne vožnje s povišanjem avtoomnih datatev ne smejo podraževati. G. Menard je predlagal resolucijo proti krošnjarstvu.

Končno je pred zaključkom zborovanja stavil sedlarski mojster g. Mali predlog, da zbor izreče Zbornici za trgovino, obrt in industrijo za njeno delovanje v korist obrtnišva popolno zaupanje in da se izlavi za sistem skupnih zbornic. Z vzkliki je bil predlog sprejet, nakar je predsedujoči zaključil zbor.

Gospodarske vesti

— Mednarodno sodelovanje veleesajmov. Pred desetimi leti, ko je bila ustanovljena Unija mednarodnih veleesajmov, je bilo besedo »avtarkija« najti skoro le v znanstvenih knjigah. Noben nacionalni ekonom ni tedaj resno mislil na to, da bi mogel ta zaprašeni nauk zopet priti do veljave. Takrat je splošna stiska vzbudila občutek solidarnosti. Nismo se hoteli boriti eden proti drugemu, ampak ramo ob ramo, da bi obvladali položaj. Izravnavo gospodarskih nasprotnikov, poglobitve svetovnogospodarskih odnosov, to je bilo geslo za svetovno politiko. In sledet tej struji časa so se znašli evropski veleesajmi v složenem nastopu. Na ustanovni skupščini unije je bil formuliran prvi odstavek njenih pravil na osnovi razširjenja svetovne trgovine. To splošno veljavno devizo so si takrat prisvojile tudi vdale. Danes pa vidimo zapore meja z visokimi carinskimi zidovi, kontingente, zapore uvoza, avtarkije, skratka, zadavljenje svetovne trgovine! Ta situacija je dala letošnjemu kongresu unije, ki se je vršil meseca oktobra v Italiji, še poseben pomen. Unija je proti avtarkističnim tendencam v gospodarski politiki že letošajo spomlad v Bazju javno zavzela svoje stališče. Kongres je še enkrat podrtal zaključke, sprejete na bazelski konferenci. Zahteval je zopetno vzpostavitev ekonomskega principa v svetovnem gospodarstvu, t. j. da se ukinejo vsi ukrepi, ki so zapreka mednarodnemu blagovnemu prometu in ki se posebno prihajajo do izraza v uvedbi prohibitivnih zaščitnih carin in kontingentov. Sklep kongrosa bo oficijelno javljen vsem vladam: poleg tega ga bo glavni tajnik unije veleesajmov predložil svetovni gospodarski konferenci, ki se bo vršila spomlad prihodnjega leta. Kongrosa se je udeležilo 26 veleesajmov in je bilo zastopanih 14 držav. To daje sklepom tega kongrosa značaj mednarodne objave. Zastopani so bili na tem kongresu tudi: Društvo narodov, Mednarodni urad dela, Banka za mednarodno izravnavo plačil, Mednarodna trgovska zbornica, Mednarodni rastavni urad (Pariz), Esperantisto združenje, razna italijanska ministrstva, merodajne trgovske industrijske zveze itd. Kongres se je vršil v Milano in sta bila na njem zastopana tudi naš ljubljanski in zagrebški veleesajm.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 50 kg svinca, 2000 kg pločevine, 10 zavitkov konjskih podkev, 100 kg svinčene pločevine, 100 komadov stauferjevih mazalic, 10 kg grafitu. Direkcija državnega rudnika Zenca sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 110 m gonilnih jermenov in 50 komadov rudarskih sekr.

Borze

9. decembra.
Na ljubljanski borzi se je deviza London za malenkost okrepila. Višje notira tudi deviza Trst, dočim ostale devize ne kažejo bistvenjših sprememb. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po nižjem tečaju 8.50.
Na zagrebškem efektneem tržišču se je vojna škoda ponovno okrepila; za kaso se je trgovalo po 225, za december po 226 in za februar po 217. Tudi ostali državni papirji so čvrstejši. Do prometa je prišlo v 7% Blatrovem posojilu po 48.50. Od indu-

strijskih vrednot so se trgovale delnice Gutmanna po naglo popuščajočih tečajih, in sicer po 80, 70, 60, 50 in 30.

Devize.
Ljubljana. Amsterdam 2315.13 — 2326.49, Berlin 1367.91—1378.71, Bruselj 798.57 do 802.51, Curih 1:08.35—1113.85, London 184.97—186.57, Newyork ček 5741.59 do 5769.85, Pariz 224.99—226.11, Praga 170.67 do 171.53, Trst 294.63—297.03.

Zagreb. Amsterdam 2315.13 — 2326.49, Berlin 1367.91 — 1378.71, Bruselj 798.57 do 802.51, London 184.97—186.57, Milan 294.63 do 297.03, Newyork ček 5741.59 — 5769.85, Newyork ček 5741.59 — 5769.85, Pariz 224.99 do 226.11, Praga 170.67 — 171.53, Curih 1:08.35 — 1113.85.

Curih. Pariz 20.30, London 16.70, Newyork 520, Bruselj 72.025, Milan 26.625, Moskva 123.60, Stockholm 91.60, Oslo 86.10, København 86.70, Solija 3.76, Praga 15.41, Varšava 58.30, Bukarešta 3.65.

Ekleti.
Ljubljana. Vojna škoda 220 — 222, 7% investicijsko 48 den., 7% Blair 40 — 42, 8% Blair 40 — 42.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 226 — 228, za december 227 — 229, za februar 216 — 218, 7% investicijsko 47 — 49, 4% agrarne 29 — 35, 6% begluske 33 do 34.50, 7% Blair 40 — 41, 8% Blair 41 do 42.50, 7% Drž. hipotek. banka 43 — 46; bančne vrednote: Narodna banka 4100 do 4600, Priv. agrarna banka 221 — 230; industrijske vrednote: Trboveljska 145 — 170, Gutmann 30 — 60, Narodna šumska 30 bl., Seferana Vel. Bečkerek 525 — 580, Dubravaška 150 den., Našička 500 den., Split cement 100 — 120, Isis 35 bl.

Beograd. Vojna škoda 223, 220 zaklj., 7% investicijsko 50, 47 zaklj., 4% agrarne 27 do 28.50, 6% begluske 33.50 — 34.50, 8% Blair 40 den., 7% Blair 37.50 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 44 den., Narodna banka 4250 zaklj., Priv. agrarna banka 227 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.70, Staats-eisenbahnes. 15.05, Trbovlje 19, Alpine-Montan. 11.35.

Blagovna tržišča

ZITO.
+ Chicago, 9. decembra. Začetni tečaji: Pšena: za december 44.75, za mare 48, za maj 48.375; korusa: za december 23.25, za mare 27.625, za maj 29.25; oves: za december 15.125, za mare 17.75; rž: za mare 33.625.

+ Winnipeg, 9. decembra. Začetni tečaji: Pšena: za december 44.25, za maj 48.25. + Ljubljanska borza (9. t. m.) Tendica za žito nespremenjena. Prometa ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlev. tarifa, plač. v 30 dneih): baška 76 kg po 197.50 — 201, baška 77/78 kg po 200 — 202.50, srenjska: 79/80 po 207.50—212.50; moka (slov. post.): baška 30 po 330 — 335, banatska po 340 do 345; korusa (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115 do 117.50, za december po 120 — 122.50, za januar po 122.50 — 125.

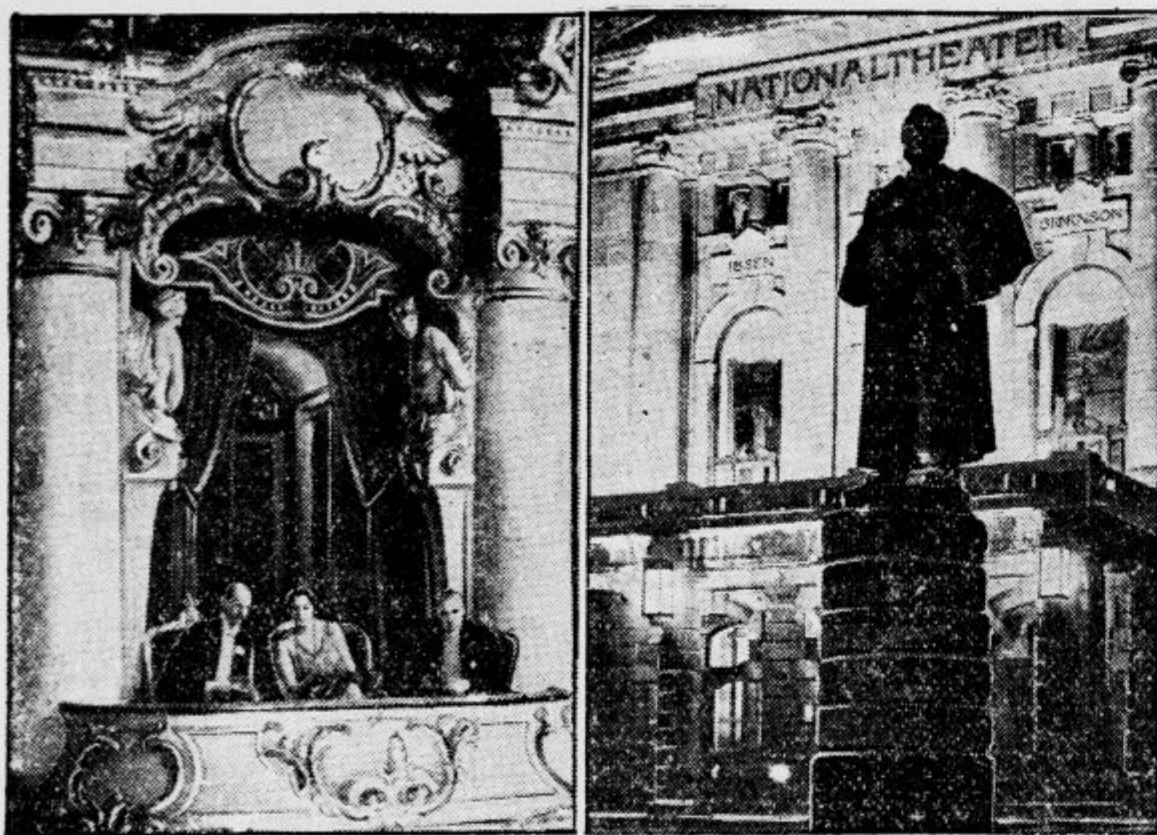
+ Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Tendica nespremenjena, promet 55 vazonov. Pšena (76 kg): baška, okolica Novi Sad, okolica Sombor 149 — 150; srednjo-baška in gornjebaška 150 — 152; baška potiska 152 — 154; ladja Tisa 155 — 156; ladja Begej 153 — 155; gornjebanatska 146 — 148; južnobanatska 14 — 146; srenjska 150 — 152; srenjska in baška, 78 kg 152 — 154. — Ječmen: baški in srenjski, 65/6 kg 90 — 97.50. Oves: baški, srenjski 95 — 97.50. Rž: baška 125 — 127.50. Korusa: baška 52 — 54; za december 53 do 55; za mare — maj 68 — 70; banatska 49 do 51; srenjska 52 — 54; baška sušena 61 do 63; banatska sušena 59 — 60; srenjska sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska 300c in 300cc 247.50 — 262.50; 30c 227.50 — 210—220; 37c 125—135; 36c 170—180; 38c 85 — 90. Otrobi: baški in srenjski 58—60; banatski 56 — 68. Fižol: baški uzani 117.50 do 120.

+ Somborska blagovna borza (9. t. m.) Tendica nespremenjena. Promet 34 v. Pšena (76 kg): baška, okol. Sombor 148—150; gornjebaška 150 — 152; banatska 146 do 148; banatske potiska 151 — 152. Oves: baški 95 — 97; srenjski, slavonski 97—100. Ječmen: baški, srenjski 94 — 96. Korusa: baška 52 — 55; za januar 55 — 57; baška sušena 63—65; baška suš. ladja Dunav, Tisa 68 — 70. Moka: baška, banatska 300c in 300cc 247.50—260.50; 30c 227.50—242.50; 37c 125—135; 36c 170—180; 38c 82 — 90. Otrobi: baški, srenjski 61—63; banatski 64 — 66. Fižol: baški uzani 115 do 120.

+ Budimpeštanska termiska borza (9 t. m.) Tendica čvrsta. Promet srednji. Pšena: za mare 12.87 — 12.88, za maj 13.20 do 13.27; rž

Iz življenja in sveta

Z Björnsonovih slavnosti na Norveškem

Na levi: pogled na kraljevo ložo v Oslu med predstavo Björnsonove drame »Marija Stuart«. Od leve proti desni: kralj Haakon, kraljica in prestolonaslednik Olaf. — Na desni: svečano razsvetljeni Björnsonov spomenik pred Narodnim gledališčem.

Milijoni za majhne izume

Zasluge velikih in majhnih iznajditeljev

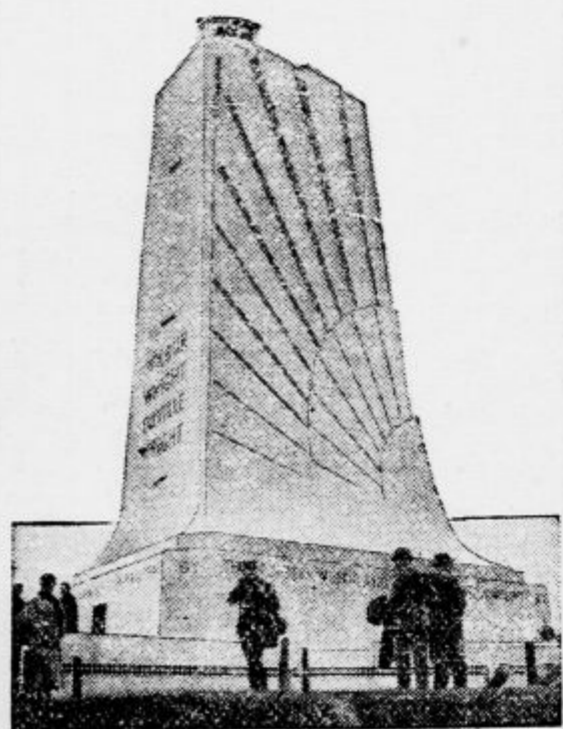
V Ameriki obstoji zveza izumiteljev, ki med drugim beleži tudi to, kakšen dobiček donajajo izumi svojim duševnim očetom. Po zadnji statistiki, ki jo je objavila zveza, je razvidno, da veliki, ephalni izumi v tem pogledu daleč zaostajajo za onimi, ki spadajo v kategorijo vsakdanjih izumov. Uporabnost kakšnega izuma v praktičnem življenju odloča bolj nego vse drugo o njegovi donosnosti.

Tako je, n. pr. izumitelj avtomatične fotografske prave »fotomatona«, ki je danes vsaj v Evropi že malo prišel iz mode, zaslužil dosti več nego Edison s svojim fonografom. Velike prevratne iznajdbe, kakor električno žarnico, odlične patente za letalsko stroko, Röntgenov aparat, ultramikroskop itd. itd. bi zaman iskali med dobro plačanimi izumi. Pač pa je donesla lasnica, ki je bila nekaj časa ameriški patent, svojemu izumitelju ogromne milijone, več nego kdaj katerikoli drugemu izumitelju kakršenkoli drugi izum. Varnostna zaponka in avtomatični gumb na pritisk sta ustvarila istotako mogočne industrije in bogastva.

Navadni pločevinasti zatvor, kakršnega uporabljajo za steklenice za pivo, je izumil American Painter in industrija, ki jo je osnoval za izkoriščanje svojega izuma, je v 30 letih zaslužila č stih 175 milijonov dolarjev. Ena sama družba, ki ima dve tovarni za izdelovanje takšnih zatvorov, jih izdelata letno do 140 milijonov kosov — danes se uporabljajo tam seveda za zapiranje steklenic z nealkoholnimi pijačami.

Med Painterjevimi nameštenci je bil tudi znameniti Gilette, ki si je vtepel v glavo, da mora izumiti nekaj takšnega, kar bodo ljudje uporabljali vsak dan in mu bo prineslo bogastvo. Izumil je znani brivski aparat in klino, ki nosita njegovo ime. V enem samem letu mu je ta izum donesel več nego 10 milijonov dolarjev, imetje, ki si ga je pridobil, je znašalo dosti več nego 100 milijonov dolarjev. Med tiste, ki so največ zaslužili, spada izumitelj gumastega podplata Humphrey O' Sullivan. Ta je po dobičku prekosil še Giletta in Painterja in klasični tehnik, kakor Volta, Stephenson in celo Edison, bi se v tem oziru pred njim lahko skrili.

Spomenik bratom Wrightom

V Kitty Hawku, kjer sta brata Wrighta l. 1903. delala prve letalske poskuse, bo odkrila Amerika svojima sinovima spomenik, ki ga prikazuje ta slika.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Žrtev megle

V Parizu so imeli pred dnevi tako gosto megle, da se je primerilo mnogo nesreč. Med drugimi je posebno značilna ta, ki jo prikazuje naša slika. Avto se je zaletel s takšno silo v kloak za časopise, da ga je podrl na ulico.

Knjige iz stekla

Na francoskem književnem trgu se je pojavila zanimiva in mična novost: knjiga iz stekla. Seveda ni to navadno steklo, temveč posebna vrsta stekla, ki je zelo prožna, trpežna in nedrobljiva. Platnice so iz barvnega stekla, listi pa iz motnega, tako da tisk na drugi strani ne udarja skozi. Tisk je iz posebnega črnega laka, ki se ne da zbrisati s stekla. Novost je seveda priložen luksuz in stane v našem denarju (za majhno knjigo) 1000 in še več dinarjev. Vendar pa je n. pr. neka veseloigra Tristana Bernarda dosegla »stekleno izdajo« 6 tisoč izvodov!

Povratek iz vojnega ujetništva po 18 letih

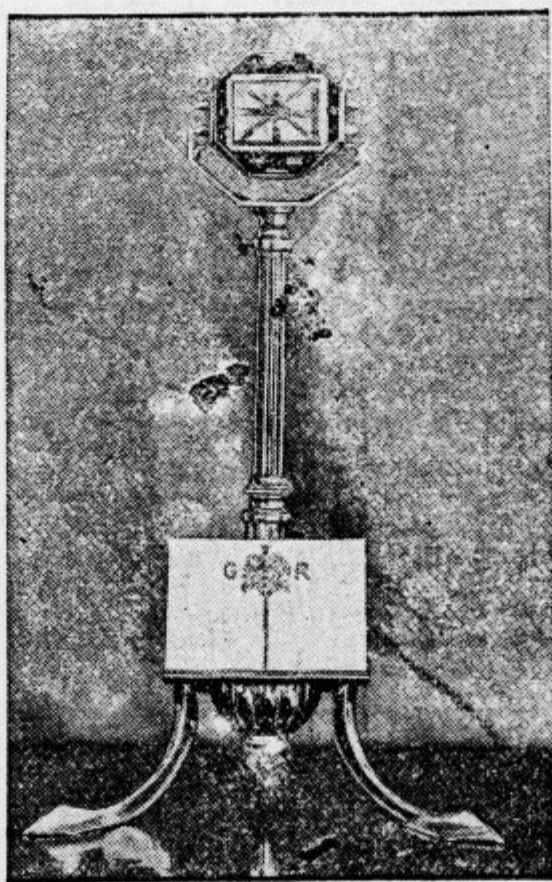
Iz Užhoroda na Slovaškem poročajo: Te dni se je vrnil v domači kraj 44letni Mihael Bara. V avgustu 1914 so ga Rusi vjeli v bitki pri Krasniku. Poslali so ga v Sibirijo, kjer je ostal do svojega odhoda v domovino. Bara je nepismen in je neštokrat moledoval svoje znance, naj pišejo domov in povprašajo po usodi njegovih roditeljev in sorodnikov. Znanci so pisali, toda njih pisanja očitno niso dosegla naslovnikov. Končno se je režež napotil iz Rusije skozi Poljsko peč. V rodno vas Rokosovo je prišel ves osiromašen. V domovinski občini ga ni nihče več poznal in trajalo je dolgo, preden je preprtal rodnega brata in sestro, da je njun pravi brat. Ker sta mu oče in mati umrli med tem ko je bil v ujetništvu in ga svojci nočejo podpirati, bo v breme domovinski občini, ki mu bo skušala preskrbeti delo.

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravnega »Franz Josefove« grenčice, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi oteklino jeter, zviša izločevanje žolča, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dobitek je zamudil

Nepopisno smolo je imel neki delavec iz Layssa pri Neidenburgu na Nemškem. Mož je našel med starimi papirji srečko, za katero je svojčas plačal 1 marko. Nabavil si je seznan dobitkov in ugotovil, da je srečka zadela 45.000 mark. Urno se je odpravil v urad, da bi mu izplačali dobiček, a tam so ga zavrnil, da je zamudil izplačilo imenovane vsote za 24 ur. Njegova srečka je zapadla in zaradi nemarnosti je dobiček šel po vodi.

Mikrofon za angleškega kralja

Angleškemu kralju Juriju V. bodo letos za božič poklonili mikrofon, s katerim bo oznanil božično poslanico vsem državljanom britskega imperija.

Ponarejevalci potnih listov

Kakor smo že zabeležili, so v Berlinu odkrili ponarejevalnico potnih listov. Prijeli so dva glavna krivca, mehanika Wiehna, ki je falsificiral pečate in umetnega slikarja Kohlberga. V ponarejevalnici so odkrili nad 2000 štampiljk, 300 uradnih listin, 700 policijskih formularjev in 600 nevezanih papirjev za potne liste, dalje 35 ponarejenih potnih listov, nad 800 fotografij in 600 pol pisalnega papirja z naslovi raznih tvrdk. Odkritje predstavlja največje odkritje svoje vrste v povojni Evropi.

Iveri

To, kar je možno lahko dosežemo, če stremimo za na videz nemožnim.

Slabše nego pomanjkanje vere, je nedostajanje volje do vere.

Mnogim je cerkev samo zato tako blizu, ker imajo vse razloge, da bi se ball pekla.

Laskave besede so nevarne, ker rabijo večinoma namenom tistih, ki jih izrekajo.

Veliko govoriti — to je najboljši pripomoček, da utišiš svoj najboljši glas.

Bleščče sneg zakriva čisto nevarne ledene razpoke; daleč na okoli svetlikajoča se čednost skriva čisto najgloblje prepade.

Od zmot je lažje živeti nego od resnice.

Najhujša resnica je ta, da se noče danes nihče priznavati k njej.

„ŽIVLJENJE IN SVET“

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije

vsebuje naslednje zanimivosti:

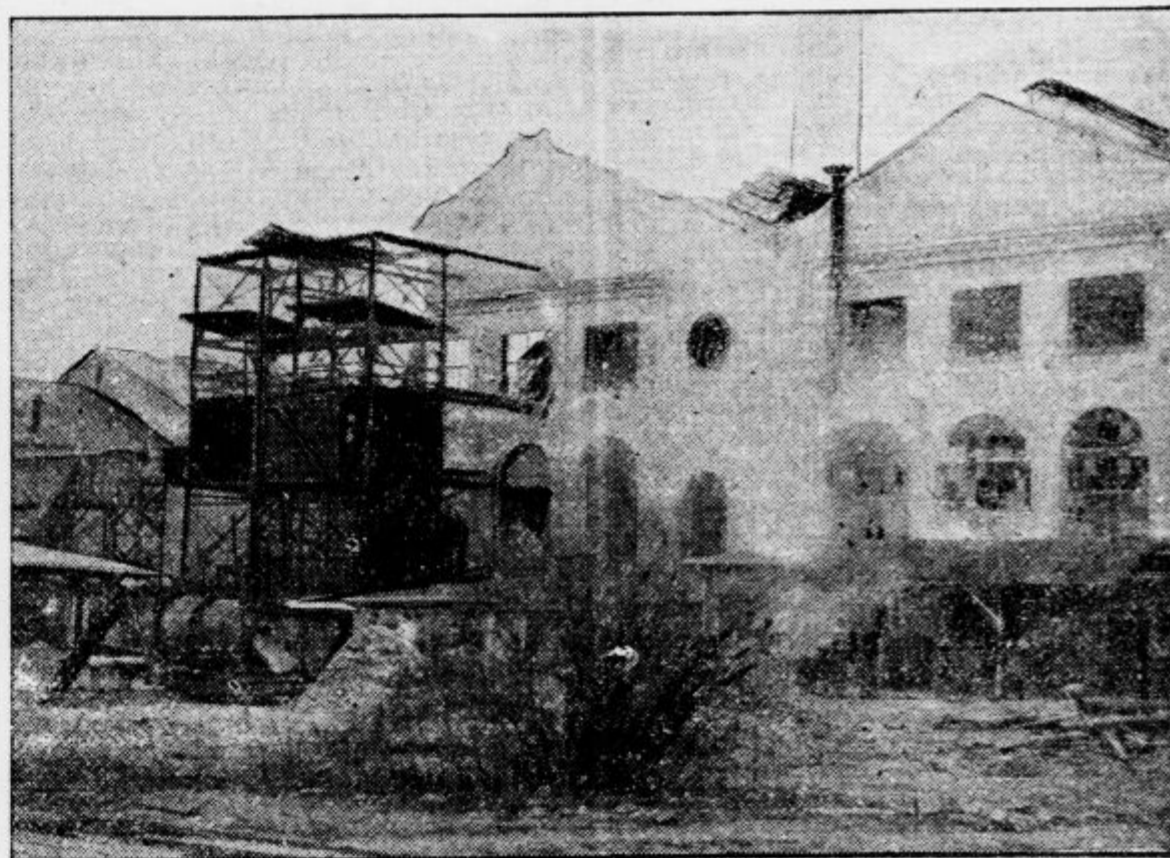
SREDI SEVERNE TRIGLAVSKE STENE (Prizor iz slovenskega alpinskega filma »Triglavske stene«)
IVAN CANKAR (slika H. Smrekarja)
»VESNA« IN MOJ PRIJATELJ IVAN CANKAR (H. Smrekar — s karikatur)
CERKEV NA ROJNIKU (slika N. Pirnata)
MACKE (Petersen — lesorez)
O NORVEŠKIH SPOMENIKIH IN UPODABLJAJOČI UMETNOSTI (Dr. Božo Škerlj — s slikami)
NAJVEČJA AMERIŠKA KNJIZNICA
NEKADILEC V DVEH DNEH?
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
NJENI POGOJI (Pantelejmon Ro-

manov — z ilustracijami Fr. Skodlarja)
LAHKA ATLETIKA V ZVALSKEM SVETU (s slikami)
RUSKA KMETICA (slika)
LEKARNISTVO IN NJEGOVA KONKURENCA (s sliko)
FOTOAMATER (Delovni načrt za šolske fotografske tečaje — K. Kocjančič)
TRI MINUTE POTOVANJA (SS. Albans — s sliko)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Za jubilejno leto Zedinjenih držav — s sliko)
ŠAH
ANEKDOTE
AKO SE NE VES
BOJAZLJIVCI
HUMOR (Adamson)

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah

Strašna eksplozijska katastrofa

Kaj se primeri, če se razbije posoda kisika

Pogled na prizorišče v Premnitzu

V sredo predpolodne se je primerila v Premnitzu pri Rathenowu velika eksplozijska katastrofa v ondotni tvornici za industrijsko barvo. Imenovani kraj je tipična tvorniška naselbina, ki šteje kakšnih 2000 prebivalcev, večinoma delavcev z družinami. IG Farbenindustrie izdeluje tu v svojih objektih anorganske kemikalije, umetno svilo, bakreno svilo in slične produkte.

V sredo se je začelo delo kakor navadno ob delavnikih. Okoli devete ure je neki ključavničar naročil pomočnikom, naj odnesejo v tvornico posodo s kisikom. Storili so kakor jim je bilo ukazano, a medpotoma jim je posoda s kisikom padla iz rok ter se razpočila in povzročila eksplozijo s strašnim učinkom.

Detonacija je bila tako močna, da je raztrgala prednji zid poslopja. Ker je pri tem streha izgubila oporo, se je udrila in napušča zgrmel na tla. Potegnil je s sabo in pokopal pod seboj več ljudi, ki so bili tedaj v uničenih prostorih.

Pok, ki se je razlegel ob začetku nesreče, je bil tako močan, da so ga čuli daleč naokoli. Zemlja se je stresla na daljavo več km. Šipe v oknih so zažvenketale, v nekaterih hišah blizu tvornice so popadali s sten predmeti. Celo vlak na bližnji postaji, ki je bil v trenutku nesreče pripravljen na odhod, se je ustavil in nadeljeval šele ko se je pokazalo, da ni zanj nobene nevarnosti.

V tvornici je nastala po eksploziji nepopisna zmeda. Sirene sosednih objektov so takoj začele tuliti in opozarjati delevstvo, naj se reši. Delavci so hrumoma stekli iz tovarne, tudi prebivalstva se je polastila silna panika. Ravnateljstvo tvornice je takoj velelo zapreti vrata in vest o nesreči se je bliskovito razširila med ljudstvom. V pihi četrti ure so pridržali stražniki in gasilci v avtomobilih, ki so s kordonom zaprli prizorišče katastrofe in uvedli preiskavo.

Glavni tvorniški objekt se je v notranjosti sesul na kup. Izpod razvalin so prih-

jali obupni kriki ranjenih onesrečenecov. Uboge delavce je eksplozija raztrgala na kose, tako da niso mogli ugotoviti kateremu pripadajo posamezni odtrgani udi. Po dosedanjih ugotovitvah je obležalo pod razvalinami razdejanega tvorniškega objekta sedem mrtvih. Štirje pa so bili hudo ranjeni. Vendar to število ni popolno in se je bati, da se bo še povečalo. Tvornica je ob času nesreče zaposlovala 1850 moči.

KARIKATURA

Edvard Herriot

ANEKDOTA

Vsaka veleemestna trgovina ima svojega hišnega detektiva, ki opazuje neopazno sumljive obiskovalce. Takšen detektiv je pravkar opazil, kako je žepar segel v žep nekemu kupcu. Detektiv, ki je na zunaj povsem podoben prodajalcu, stopi k žeparju, ga potrepja po rami in pravi s prizjanim nasmehom: »Dober dan, kako se počutite? Ali imate trenutek časa? Pojdite z mano.« — »Kam?« vpraša presenečeni žepar. »V oddelek za denarice. Imamo zelo veliko izbero najlepših denaric.«

Vsak dan ena

»Ali je ta pes dober čuvaj?«
»Izvrsten —! Če se ponoči kaj zgodi, je dovolj, da ga zbučite, potem začne lajati na vsa moč.«

Minister z motiko

Japonski finančni minister Tekahači poziva ljudstvo, naj se vrne k zemlji in mu daje zgled z izkopavanjem krompirja

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Samostanska jetnišnica!« je zamrmlal. In kot previden človek je ostal zadaj. Čez nekaj minut se je sodnik s svojimi ljudmi spet pokazal in počasi krenil proti Montmartru. Tedaj je Saint-Julien potegnil izpod plašča dokaj obilno možno in jo vrgele svojim malopridnežem, ki so si po bliskovito razdelili denar in se neutegoma razkropili. Posel, za katerega so bili najeti, je bil očitno opravljen.

Saint-Julien je počakal, dokler ni zadnji izmed njih izginil. Nato se je vrnil v zagato in potrkal na vrata jetnišnice. Linica se je odprla in vratarjev obraz je pogledal izza rešetke. Saint-Julien mu je pokazal nekakšen listek. Vrtar je odprl vrata in ga spustil v jetnišnico.

Carcagne, ki mu je bil za petami, je nekaj trenutkov stal pred jetnišnico in premišljeval. Konec njegovega modrovanja s samim seboj je bil tale:

»Poizkusimo dognati, kaj je z Escargassem in Gringaillem. Potem obvestimo gospoda Jehana.«

Tako misleč je odšel.

Bertille in Perrette so zaprl skupaj v razmeroma udobno celico. Imeli sta dva ozka posteljnika, majhno mizo in dva stola. Paznik, ki ju je zaklenil, ju je opozoril na to nenavadno razkošnost njune celice kakor na posebno dobroto. V nekaterih celicah niso imeli jetniki drugega kakor snop slame, v nekaterih pa sploh ničesar ne.

215

Lahko sta se torej šteli srečni, ker so jima izkazali tolikšno naklonjenost.

Dekletoma ni šlo to velikodušje nič kaj do živga. Edino, kar ju je veselilo, je bilo to, da ju niso ločili. Tolažili sta se, da jima bo v dvoje manj teko.

Bertille drugače ni bila v Bog si ga vedi kakšnih skrbeh. Razložila je Perretti, da se ji je bati samo Concinija. A gotovo je bilo, da Concini to pot ni imel prstov vmes. Zato je bila prepričana, da bosta kmalu prosti. Jehan in gospod de Pardaillan jima bosta že pomagala. Če bo treba, bo tudi pisala kralju, ki je dovolj močan, da stopi opatinji na prste.

Zvečerilo se je. Večerja, ki so jima jo prinesli, je bila preprosta, a vendar nesorazmerno bogatejša od kruha in vode, vsakdanje hrane v večini tedanjih ječ. Bertille se je posilila in jedla, da ne bi prehudo onemogla, zakaj čutila je, da bo potrebovala vseh svojih moči. Perrette, ki ji je zjutraj ni bilo dobro, ni mogla zaužiti ničesar razen požirka vina. Še v to jo je pripravilo samo ljubče prigravarjanje njene tovarišice.

Legli sta. Bertille ni bila tako brez skrbi, kakor je namenoma kazala Perretti. Njena tajna skrb, ki je Perretti ni bila povedala, je bila misel, da opatinja gotovo ne dela vsega tega za svoj račun, ampak da je samo orodje v rokah drugih, mogočnejših oseb. Dobro se je zavedala, da je samo na videz ujetnica montmartskih nun.

Štutila je, da mora biti to nasilje v zvezi z zakladom in z listinami, ki jih hrani. Lakomni iskalci tega bogastva so morali prej ali slej spoznati, da ubirajo napačno sled. In vedela je, da je potlej ne bodo izpustili, dokler jim ne pove vsega, kar ve, ali jim ne izroči pravih listin.

To je pomenilo dolgo, morda dosmrtno jetništvo — ne včevši

duševnih in telesnih muk, s katerimi bodo pritrskali manjo, da bi iztrgali skrivnost, ki je nima pravice izdati.

Njena bodočnost je bila torej mračna in polna nevarnosti.

Tolažila jo je samo misel, da vsaj ni v Concinijevih rokah. Tega se je bala bolj od česarkoli drugega, zato, ker je pomenilo sramoto. Vedela je pa tudi, da bo spravil Pardaillan nebo in zemljo na nogo, da jo reši preganjanja, ki ga je trpela tako rekoč zaradi njega. In razen tega se je zanašala na Jehana; bila je prepričana, da ne bo držal križem rok. Da bi jima le mogla sporočiti, kje jo imajo zaprti!

Vzlic takim resnim mislim in upravičenim skrbem je kmalu za spala.

S Perretto je bilo drugače. Prevrčala se je na postelji, ne da bi mogla zatisniti oči. Šele po dolgem času jo je obšla nekakšna otroplost, polna morečih sanj.

Ene sanje so bile posebno težke:

Videla se je mrtvo, ležečo na svoji ozki postelji; a dasi je ležala z zaprtimi očmi, je vendar razločno videla zid ob znožju ležišča. Ta zid se je zdajci odmaknil. Rahla svetloba je napolnila celico, in dva meniha z ogjavnicama globoko na obrazih sta se približala njeni postelji. Eden izmed njiju je vzdignil njeno roko, in Perretti se je zdelo, da je ta roka težko padla nazaj. To je bilo popolnoma naravno — saj je bila mrtva.

»Spita!« je polglasno rekel drugi menih.

Strmela je v zid, ki se je bil vrnil na svoje mesto. Meniha sta zgrabila gospodično Bertillo, zavito v njene oboje. Eden izmed njiju se je vrnil k zglavju Perrettine postelje. Zdelo se ji je, kakor da bi po zidu nečesa iskal. Začela je kovinski resk! in videla, kako se je stena nasproti nje vnovič odprla. Meniha sta odnesla Bertillo skozi odprtino, stena se je zaprla, in Perrette je ostala v temi.

S P O R T

Tekme v prid brezposelnih igralcev

Ljubljanski klubi Svoboda, Hermes, Slovan, Korotan, Grafika in Jadran so sklenili, da bodo medsebojno tekmovali. Čisti dobiček se bo uporabil v prid brezposelnih igralcev. Tekme prično že jutri, in sicer ob 13. na igrišču Hermesa (Slovan-Jadran in Svoboda-Hermes) ter ob 14. na igrišču Korotan, Rakovnik: Korotan-Grafika.

Tekmovale se bo po določilih, ki veljajo za prvenstvene tekme. Tekmovanje bo torej trajalo pet tednej, ker igra vsak klub z vsakim po eno tekmo. Zmagovalec bo prejel v dar lep pokal, ki so si ga nabavili odbori tekmujočih klubov.

Jutrišnji pari so gotovo zanimivi. Jadranu je dana prilika, da se revanšira za poraz od strani Slovana v prv. tekmi, enako Grafika Korotanu, dočim bo skušal Hermes v tekmi proti Svobodi dokazati, da je enakoverden prvorazreden klub.

Mogoče nam bo že prvo kolo prineslo jasno sliko končnega placementa.

s. s. g. Kramaršiču. — Vzamejo se na znanje sodniška poročila o prvenstvenih tekmah Rapid: Svoboda z rezultatom 3:1, Hermes: Slovan 9:1 in o prijateljskih tekmah reprezentance Zagorje: Trbovlje 2:1, Retje: Dobrna 4:1 in Maribor II.: Rapid II. 2:1. — Verificirata se prvenstveni tekmi Čakovečka SK: Pustakovečki SK 3:1 in Korotan: Slovan 2:1. — Tajnik II.

Službeno iz sekcije ZNS. Seja upr. odbora drevi ob 18. v kavarni Evropa.

Savezni, podsavezni in stranski nogometni sodniki v Celju bodo imeli 15. t. m. ob 20. obvezen sestanek v klubovi sobi hotela »Evropec« v Celju.

Akademski smučarji. V ponedeljek 12. t. m. bo priredila Jug. akad. smuč. organizacija ob 18. na univerzi, soba 40 v pritličju predavanje člana Roberta Kump a o moderni smučarski tehniki. Predavatelj je v pretekli sezoni izdal zanimivo knjigo o smučanju Tudi letos pripravila novo delo o moderni smučarski tehniki, o čemer bo predaval na najavljenem predavanju. Pozivamo vse smučarje akademike, da se ga gotovo udeležijo.

ASK Primorje (nogometna sekcija). V nedeljo ob 10. naprej obvezen trening za prvo skupino v telovadnici na učiteljskihi.

SK Ilirija (lahkotletska sekcija). Obvezen sestanek članstva sekcije danes ob 19.30 v klubski sobi kavarne Evrope. Volite načelnika sekcije. — Načelstvo plavalne sekcije Ilirije sklicuje za drevi ob 18. v garderobi na drsališču ob Gosposvetški cesti obvezni plenarni sestanek vsega članstva. Opozorjamo članstvo na klubov občni zbor 13. t. m., da se ga bo vsak zanesljivo udeležil.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Jutri ob 13.45 naj bodo na našem igrišču: Burja, Poženel, Pleš, Serneč, Klančnik, Glavič, Košenina, Kretič, Barduchy, Mokorel, Pikič, Škrajnar, Kos, Primar. Za navedene je danes ob 19.30 sestanek pri Beliču.

SK Grafika poziva vse člane nogometne sekcije na sestanek, ki bo danes ob 18. v klubski sobi doma Grafika. Udeležba strogo obvezna za vse.

SK Jadran (nogometna sekcija). Danes sestanek vsega članstva ob 20. pri g. Sokliču. S seboj prinesite opremo. Načelnik.

SK Svoboda (Zalog). V nedeljo točno ob 13. naj bodo na našem igrišču Jože, Završnik I in II, Strah, Taurer II, Mejač, Bo.

Velika izbira vseh snežnih čevljev, galoš in škornjev »Tretorn« in drugih znamk pri

ALEKS. OBLAT Ljubljana Sv. Petra cesta št. 18.

Išče se priča!

V nedeljo 13. novembra okoli 11. ure dopoldne je policijski stražnik pred kinom Matica vstopil na neki avto. Kdor je ta dogodek videl in slišal, se prosí, da se zglaší proti nagradi za zamudo v pisarni odvetnika dr. R. Krivca v Pražakovi ulici 15, II. nadst. (palača Pokojniškega zavoda). 15017

Pedagoginja ob enem vzgojiteljico

k enemu detetu, s perfektnim znanjem hrvaščine, nemščine in francoščine, ki igra klavir, iščem za takoj. Ponudbe s prepisi spričeval in s sliko je poslati na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »732«

ben II, Markič, Likovič, Cerne, Bezjač, Kranj, Taurer I, Edi, Butara.

Vremensko poročilo iz Blok. SK Bloke poročila: Polagoma sneži na suho podlago. 15 do 20 cm pršiča. Severno vzhodni veter. Temperatura zjutraj 6°. Izgledi za smuko v nedeljo idealni. Smučarji in prijatelji smučarskega sporta se naprošajo, da pripravijo svoj prihod zaradi prenočitve, prehrane, prevoza itd. SK Bloke - Rakek, ki daje vse informacije. O božiču se vrši smučarski tečaj. Znižana vožnja.

Sokol

Telovadna akademija Sokola Zg. Šiška

Praznik narodnega uedinjenja je agilni Sokol v Zg. Šiški proslavil za javnost v nedeljo zvečer z izvrstno uspele telovadno akademijo v svoji dvorani pri Carmanu ob ogromni udeležbi občinstva. Telovadno akademijo je otvoril društveni načelnik br. Janez Poharc, ki je predvsem pozdravil navzoče goste, med njimi zlasti podstarost Saveza SKJ br. Gangla, župnega tajnika br. Flegarja, br. Verija Svaigarja, člana uprave SKJ ter zastopnike bratskih sokolskih društev. O pomenu prvega decembra za Sokolstvo je govoril književnik br. Vladimir Pfeifer, nakar je sokolski kvintet zapel »Iz bratskog zagrjaaja«. Sledilo so deklaracije sokolske dece. Kvintet je nato zapel »Morje Adrijansko«. Z daljšim govorom je nato brat načelnik svečano prevedel naraščajnike v članstvo in deco v naraščaj. Sledilo je 10 telovadnih točk, ki so bile vse dobro in skladno izvedene. Nastopili so vsi društveni telovadni oddečki od dece do članstva. Posebno so se odlikovali člani, ki so izvedli »Sestorice«. Pri poedinih točkah je bilo sicer opaziti še pomanjkanje elastičnosti in deloma skladnosti, vendar gre to božji in račun dejstva, da so telovadeči počevši še

novinci. Ljubka je bila zlasti ženska deca z dvema točkama t. j. »Komjički« in »ritmičnimi prostimi vajami«. Vaje moškega naraščaja so domače sestave in kažejo veliko telovadno nadarjenost sestavitelja vaj br. Kocha Dušana. Zlasti efektna je sestava »Devetorice« moškega naraščaja, ki pa bi bila lahko izvajana nekoliko bolj razantno. Tudi članice in ženski naraščaj so odvežbale svoje sestave prav zadovoljivo. Akademijo je zaključila alegorija, med katero je kvintet zapel državno himno. Moralni efekt akademije je bil odličien. Vretnu zornješišenskemu Sokolu, enemu najmlajših v naši župi iskreno čestitamo k lepo uspehi akademiji. Zdravo!

Celjska sokolska župa je prejela od ministrstva prosvete uverenje, da so gledališke predstave in koncerti, ki jih prirejajo v župi v članjene edinice, umetniškega značaja in da je treba v smislu zakona o takšah plačati samo 10% od vrednosti vstopnic.

„Tarzan“ je izšel!

Polna razburjenj!
Polna romantike!
Polna skrivnosti!
Polna prigod!
Je naša nova slikanica „TARZAN“

Knjižica stane v lični opravi samo Din 20.—, poštnina 3 Din. Naročite jo še danes. Vsak bo vesel takega darila! Dobite jo v upravi »Jutra«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5 in v knjigarni »Tiskovne zadruge«, Selenburgova ulica

Po vlogu pribežal v Ljubljano

Ljubljana, 9. decembra.

V jutranjih urah se je v hotelu Lloyd začelo trkanje na vrata neke sobe. Od znotraj je trkanje prestregel nekam preplašen glas: »Što je?« — »Kontrola!« se je glasil odgovor s hodnika.

Detektiv je še postal nekaj časa pred vrati, vendar so se kmalu odprla in na pragu se je pokazal mlad fant, ki je govoril slobohrvatski. Možu postavilo se je mladenič, ki se je v hotelu prijavil kot Pavlovič Jovan, po poklicu poljedelec, rojen 1907 v Beogradu, doma pa iz Leskovca v Srbiji, videl močno sumljiv. Preiskal ga je in našel pri njem skritih v skrivnom žepu 897 Din. Fant je pri tem prišel v zadrego, še bolj pa, ko je iztaknil policijski agent pri njem tudi dokumente, glaseče se na ime Marka Panica, doma iz Pankova v Sumadiji. Ti dokumenti so bili očitno ponarejeni. Zato se je detektiv klub raznim ugovorom odločil, za takojšnjo aretacijo.

Na policiji Pavlovič pri zaslišanju ni hotel ničesar priznati. Navajal je le, da je prišel v Ljubljano po poslu in da se namerava kmalu spet odpeljati v Beograd. Fantu se je govor vse preveč zatikal, bilo je jasno, da laže. Obrzali so ga v zaporu par dni in ga zasliševali vsak dan po več ur, nakar se je Pavlovič utrudil in dejal, da se piše Panič. Ker so bili pa dokumenti na to ime očitno ponarejeni, mu spet niso verjeli. Dalje je navedel, da je dvignil denar iz banke v Petrovcu. Takoj se je policija brzojavno obrnila na oblasti v Petrovcu in Sumadiji. Prišel je odgovor, da je aretiranec, ki so ga prijeli v Ljubljani najbrž identičen z nevarnim vlomilcem Stanojem Markovičem, ki je pred dnevi udril v hišo vrtnarja Trajka v Petrovcu in mu odnesel 13.000 Din gotovine.

Na podlagi te vesti so Pavlovič-Panica-Markoviča ponovno zaslišali in je ta res priznal vlom pri vrtnarju Trajku, zadržil pa je, da se ne piše niti Panič, ne Markovič in tudi ne Pavlovič, marveč Stanoje Životič. Moža s štirimi imeni so davi eskortirali v Petrovac.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 10.: Carjevič Aleksej. B.

Nedelja, 11. ob 15.: Gospa Inger. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Roksi. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 12.: Kar hočete. A.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 10.: Viktorija in njen huzar. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Gostuje ga. Vera Misita iz Gradca. Izv. Nedelja, 11. ob 15.: Dežela smehljaja. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Ade in Mara. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 12.: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sobota, 10.: Zemlja smehljaja. B. Znižane cene.

Nedelja, 11. ob 15.: Moje dete. Znižane cene. — Ob 20.: Boccaccio. Znižane cene.

Dalmatinske SMOKVE

v vencih, bele, brane, navadne

SARDINE tovarne Mardešić,

ROŽIČI za mletje,

se dobe najceneje pri tt.

P. & M. Bonačić, Split

Oddajno naznanilo.

Vsem cenjenim strankam vložno sporočam, da sem svojo dolgo let obstoječo

specerijsko trgovino PRODAL

»Splošni nabavljalni zadrugi«

in da bom v svojem dosedanjem podjetju kot poslovodja.

Tem potom si usojam cenjenim odjemalcem zahvaliti se za dosedanje naklonjenost in zaupanje ter jih zagotavljam, da se bo tudi »Splošna nabavljalna zadruga« potrudila zadostiti v vsakem pogledu željam in potrebam vseh cenjenih članov.

Z odličnim spoštovanjem 15021

FERD. UFFAR, MARIBOR, Glavni trg 1

Prevzemno naznanilo.

Čast nam je vložno obvestiti cenjeno občinstvo Maribora in okolice, da smo prevzeli dne 8. decembra 1932 specerijsko trgovino gospoda

FERD. UFFARJA MARIBOR, Glavni trg št. 1

Potrudil se bomo, da bomo nudili našemu cenj. članstvu življenjske potrebščine po najnižjih cenah in je zato v interesu vsakega posameznika, da pristopi kot član k našemu podjetju.

Prostimo najvljudneje vso cenj. javnost, da z zaupanjem pristopi k naši zadrugi in jo podpre s čim večjim številom članstva.

Z odličnim spoštovanjem

Splošna nabavljalna zadruga Maribor Glavni trg 1

Za mal denar kupiš barve, firnež i. t. d. pri tvrdki

DRAGO FRANZ Stari trg šte. 11.

Više niste

naročili skupine romanov iz »Jutrove« knjižnice po znižanih cenah.

II

Naročite, da boste deležni dobrodejnega razvedrila!

Cene malim oglasom

Zenitve in dopolovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike: »Kam pa tamo«, »Auto-moto«, »Kapitla«, »V najema«, »Posesti«, »Lokala«, »Stanovalnja odda«, »Stroja«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti in »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potnikje in »Zasluge«, če se z oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali služba, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

Vsako besedo 50 per. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v listu obnem s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

Natakarico sprejme kakor. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4935-1

Resnega gospoda inteligentnega knjigovodje išče za prodajo kartona telega knjigovodstva in organizatorstva tehničnih pripomočkov. Poudariti za vedno referenco na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Družba banovina«. 4936-1

Uradnika večega vsega posredniških poslov in knjigovodstva — štiro ali več zaviralov. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Samostojno«. 4937-1

Za posojilo 2500 Din oddam pisarniško mesto, s naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4938-1

Čevljar, pomočnika za širano delo sprejme kakor Zarišk Alfonz, Galjeva ulica 9. 4939-1

Paznika trenesna in zanesljivega sprejme po želji. Prednost imajo splošni straniški ali opečni. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Paznik«. 4939-1

2 mesar, pomočnika pridna, trezna in delovna potrebni. Eden mora biti vajen tudi prikuženju. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4939-1

Trg. poslovodinjjo starejšo mož, za vodstvo mesne trgovine, v trgu Savinske doline, sprejemno mesto. Kavača potrebna. Oboje se je predstavitelj v trgovini v Florjanški ulici št. 22. 5000-1

Vajenci ke učenca za mehaniko sprejme Jugosteyr, Ljubljana, Frankopanska ulica 21. 4939-44

Pouk beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za štiro pa 3 Din. (4)

Instrukcije ško dijak osmošolce (maturant). Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5003-4

Službe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (2)

Prodajalka dobro izvešana v vseh strokah, želi sedanje službo premeniti v primerno zaposlitev. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4937-2

Službo oskrbnika kofeja ali slivno išče praktik. Gre kamorkoli, tudi na Hrvaško. Cenjene ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Praktik«. 4937-2

Primerno službo išče mož 15.000 Din kavnice. Cenjene ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Kavnice«. 4937-2

Gdč. Nemka stara 35 let, išče mesto otroške odgojiteljice. Pomaga bi tudi pri hišnih delih. Event. ponudbe prositi na naslov: Fritsch, Ljubljana, Gosposvetska c. 15, stan. 68/1 prižge. Brzovitič. 4937-2

Sofer-ključavnica 35 let star, sposoben vseh popravil, proš za kakršnokoli službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5001-5

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle DRUGI DEL

141. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

142. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

143. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

144. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

145. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

146. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

147. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

148. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

149. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

150. Dekle je izdrl nož in prerezalo Tarzanu vezi na nogah. Nato ga je odvedla po vijugastih hodnikih v veliko sobano, kjer je stal okrvavljen oltar. Može so po dva in dva korakali za njima. Tarzan je zdaj spoznal, da je bil v rokah častilcev sonca in dolocen njihovemu plamenemu božanstvu v klavni dar.

Mesto vzgojiteljice pri ugledni rodinji želi za takoj mlada učiti, abiturientinja. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 4937-2

Trg. pomočnica boljša, popolnoma samostojna na mod. dobro verizirano in mehanični stroki, želi premeniti mesto — kot poslovodinja ali prodajalka. Na sebi lahko pridobi več ali po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Delavnica«. 4939-2

Prodajnik Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (6)

Avtomat. tehniko skoraj v novem stanju zelo ugodno prodam. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Tehnika«. 4934-6

Drobilec kamena z motorjem na surovo olje, ki zdrobi v 10 urah do 30 m³ v loženem stanju, kupim. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 4937-6

Božične okraske svodeca, jameca, girandole, svetilnice, stropne svetilnice. Ugodno prodajam. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Božične«. 4939-1

Avto Renault štiriciljni, opremljen, ugodno napredaj. Plača se lahko v ročajem ali kreditno. Ponudbe pod značko »Vročna knjižnica« na oglašnem oddelku »Jutra«. 4934-10

Kupim Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (7)

Nakit z malimi prvotnimi briljanti in dva srednje velika prvotna briljanta kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Briljanti«. 4936-9

Posest Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Stavbne parcele pri Sadičevem prodam. Poseduje daj. J. Jorko v Ljubljani, Dunajska c. 97 4931-20

Hišo z vinočehom delikatno in posvečeno kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra«. L. Turk, Vojkovi pri Celju. 5001-20

Kapital Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (16)

10.000 Din posojila na mesecno išče državljan meščane. Za otvoritev dobro sodo trgovine. Po 1 letu vrnem 15.000. Tržkrate na garancijo. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra«. Zagreb. pod br. 32.453. 4939-16

Vse mlekarstvo in sirarsko orodje na parni pogon, prodam rad opustitve mlekarne. — Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Mlekarstvo«. 4937-16

Lokal oddamo v najem v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. 4937-19

Prevzamem vlogo 300.000 do 500.000 Din Zadržno gospodarske banke, proš vključiti na kransko posojstvo v mestu. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Popolna sigurnost«. 4934-16

Hranilno knjižico Ljubljanske kreditne banke s vlogo 30—40.000 Din kupim. Cenjene ponudbe prosim na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Ljudstvo«. 4933-16

60.000 Din posojila proš popolno varnosti in visokim obrobitim, event. tudi proš udeležiti v podjetju, iščem za podjetje, ki bo krajjevo brez konkurence. Ivošnjilo bi bilo potrebno 3 leti. — Pojanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (6)

Družabnika iščem za trgovino mesa, nega blaga, v lepem kraju na Dolenskem. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Dolensko«. 4937-16

Vložne knjižice kupite ali prodajte najbolje pri Komendanti družbi M. Jankeča, Ljubljana, Seloburgova ulica 6/III Telefon 30-52. 4936-16

Knjižice Kred. banke kupimo v vsaki višini. — Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Knjižice«. 4938-16

Pohištvo Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (13)

Kompletna jedilnica miza, ki se da razstaviti, 1 velika in 1 majhna kredenca, 6 stolov in 2 fotelja, skoro novo, napredaj v Beethovnovi ulici 4/III. Oglašiti moram 18. in 19. avg. med tednom, ob nedeljah in praznikih pa med 11. in 12. uro. 4934-12

Nova spalnica ugodno napredaj. Ogledati na večesejmu. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 5006-12

V najem Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Trgovino na deželi staro in dobro speljano, s stanovanjem, pri elektrini, sodo takoj oddam v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4933-17

Pridelki Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (33)

Pozor! Pozor! Vinarske zadruge! Tik kolodvora v Ljubljani oddam kleti za 30 vagonov vina. Event. vzamem vino v komisijsko prodajo. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod štiro »Klet«. 5000-33

Sadje Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (34)

Jabolka razna, fina, po 2 in 3 Din kg razpošilja Postržič in Krško. 4934-34

Lokali Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (19)

Delavnico lepo in svetlo oddam aredi mesta. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4939-19

Lokal oddamo v najem v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. 4937-19

Gostilno na periferiji oddam s 1. januarjem proš kavejži za kosmoseno paru. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4935-19

Lokal v Ljutomeru v centru mesta, 16 m dolg, za 7 m širok, vzgojen, priporočen za restorantino, oddam Lado Resnik, hotel, Ljutomer. 4935-19

Dve pisarni središči v mirni, oddam v L. nadstropju pri sodišču. — Pojanje v drogeriji Hermes, Miklošičeva c. 30 4937-19

Dijaške sobe Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23)

Dijakinjo ali dijaka za 300 Din sprejemam s 1. jan. 1933 v lepo in razno sobo z vsjo oskrbo. Maribor Frankopanova ulica št. 29/1. 4936-23

Stanovanje Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (31)

Dvosob. stanovanje s souporabo vrta oddam takoj ali s 15. decembrom v bližini dolenskega kolodvora. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4934-21

Enosob. stanovanje s kuhinjo in drvarnico, v L. nadstropju oddam takoj ali s 1. januarjem. Poizve ali s Ljubljana VII, Cernoseva 26/1 (pri novi cerkvi) 4939-21

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (21-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanja 1888c

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (21-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Stanovanje Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Čeden kabinet s posebnim vhodom, proti nizki najemini oddam stalni osebi. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 4939-23

Sobo lepo opremljeno, oddam dvema osebam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4937-23

Separirano sobo s 2 posteljami in event. s hrano oddam v Zidovski stazi 6. 4937-23

Opremljeno sobo oddam na Rimski c. 7/III dozo, vrata št. 20. Oglašiti med 13. in 15. uro. 4937-23

Sobo s posebnim vhodom, v centru mesta takoj oddam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4938-23

Separirano sobo s 2 posteljami, s 2 posteljami — event. z uporabo kuhinje in kopalnice oddam na Poljanski cesti 13/III leve. 4938-23

Sobo s posebnim vhodom, z eno ali dvema posteljami takoj oddam na Sv. Petre c. 81. 5000-23

Sobo lepo opremljeno, s posebnim vhodom, s 2 posteljami oddam s 15. decembrom gospodu ali gospodi. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 5001-23

Opremljeno sobo solončno, blizu glavnega kolodvora oddam s 15. decembrom gospodu ali gospodi. Naslov pove oglašnem oddelku »Jutra«. 5001-23

Stanovalca blizu postje sprejemam v sobo s posebnim vhodom in elektrino lužo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 4938-23

Dve prazni sobi s posebnimi vhodi, takoj ali s 1. jan. odda Josip Urban, Ljubljana, Meštri trg št. 11. 5000-23

Zoraida Deljete pisno v oglašnem oddelku »Jutra«. 4937-24

Zenitve Vsaka beseda